

GŁOS KATOLICKI

TYGODNIK
POLSKIEJ
EMIGRACJI

15 I 1995

Nr 2 (1672) Rok XXXVII

FRANCJA: 7,00 FF

BELGIA: 45 FB

NIEMCY: 2,2 DM

POLSKI UKŁAD SIŁ

"Problem polega na tym, że nie ma komu władzy w Polsce oddać - taka jest prawda na dzisiaj" - powiedział ostatnio Lech Wałęsa.

Rzeczywiście, należy zastanowić się na nowo nad szansami głównych sił politycznych w kraju w obecnym wyścigu o władzę. Stawianie tej kwestii uzasadniają trwające właśnie przegrupowania sceny politycznej, jak i zbliżające się wybory prezydenckie.

Przetasowania obejmują prawie wszystkie środowiska polityczne. Największą zwartość wykazują, niestety, neokomuniści. Mimo istnienia skrzydeł, liberalnego i populistycznego, ich różnice w niczym nie zapowiadają poważniejszych pęknięć w SdRP czy SLD. Obawy przed prawicą i wpływami Kościoła, jak i rywalizacja z ludowym koalicjantem, stanowią wystarczające spoiwo postpepeteerowskiej jedynomyślności.

Rozbieżności występują w Unii Wolności, gdzie zaostriął się konflikt między nurtem liberalnym a libertyńskim z Kuratowską i Frasyniukiem (Forum Demokratyczne). Grupa ta została ostatnio spacyfikowana, problem pozostał. Tymczasem kierownictwa SLD i UW zdają sobie sprawę z szansy, jaką stanowi dla nich zjednoczenie wysiłków. Wspólne zdobycie władzy w stolicy oraz przeforsowanie "narodowych funduszy inwestycyjnych" jest obiecującym doświadczeniem. Ewentualna koalicja może im zapewnić władzę w Polsce nawet na lata.

Partie prawicowe zgrupowane są w trzech koalicjach: Przymierze dla Polski, Porozumienie 11 Listopada i Sekretariat Ugrupowań Centroprawicowych. Ich główną słabością jest szalone rozdrobnienie i spory personalne. Linie podziału wyznacza, przede wszystkim, stosunek do: współpracy z UW, Wałęsą, integracji z Zachodem, polityki wschodniej. Lider Zjednoczenia Chrześcijańsko-Narodowego, R. Czarnecki, wysunął propozycję zjednoczenia prawicy wokół 6-punktowego minimum programowego: prymat inte-

resu polskiego, silne państwo, wolność obywateli, upowszechnienie własności prywatnej, walka z przestępczością, szacunek dla chrześcijańskiej tożsamości narodu. Na tej płaszczyźnie proponowane jest skonfederowanie prawicy. Koncepcji tej najbliższe są następujące partie: RdR, PL, UPR, PchD i SND. Ugrupowania z SUC (radykałno-niepodległościowe) zabiegają natomiast o poparcie Solidarności i konsolidację wokół jej obywatelskiego projektu Konstytucji. Związek przyjął jednak postawę ostrożną, oczekując decydującego momentu.

Poza koalicjami pozostają KPN, BBWR i Stronictwo Demokracji Polskiej. Partia Moczulskiego wyraźnie ulega marginalizacji, a BBWR, oprócz poparcia Wałęsą, nie potrafi nic więcej zaoferować. Znajdujący się w koalicji rządzącej ludowcy z PSL, wydają się być w defensywie, tracąc posiadaną nad SLD przewagę. Jednocześnie nie podejmują oni żadnych rozmów z prawicą, a znośne stosunki z Wałęsą zastąpiła cicha wrogość, mogąca zamienić się w otwarty konflikt. Liderzy PSL lekceważą także ataki propagandy lewicowo-liberalnej, sądząc, iż ich elektorat wiejski jest na nią odporny. Tym niemniej szansą, na dłuższą metę, dla PSL jest jedynie przekształcenie się w organizację ogólnonarodową. Warunek tego stanowi jednak na pewno wyjście z uzależnienia od aparatu b. ZSL i wyzwolenie z sojuszu z neokomunistami.

Czy taki układ sił niesie jakąś szansę na najbliższe miesiące dla Polski? Wydaje się, iż po ostatnim szoku wyborczym, krajowa scena polityczna nareszcie zaczyna odzyskiwać równowagę, a elektorat lewicy zdążył otrzeźwieć, pod prysnieniem podrywek i moralno-politycznej arogancji rządzących. Kwestie Konstytucji, konkordatu, praw własności, samorządów, wiarygodności, mogą więc okazać się znowu decydujące.

opr. P. R.

W NUMERZE M. IN.:

- **O RĘDZIE JANA PAWŁA II**
NA ŚWIATOWY DZIEŃ POKOJU
(str. 4 i 5)
 - **PORADY PRAWNE:**
OPODATKOWANIE ZYSKU
ZE SPRZEDAŻY NIERUCHOMOŚCI
(str. 6)
 - **BYĆ RADOSNYM NADZIEJĄ**
KS. JÓZEF ZABIELSKI
(str. 7)
 - **POLSKI UNIWERSYTET**
NA OBCZYŻNIE
ZBIGNIEW A. JUDYCKI
(str. 8 i 9)
 - **CZECZENIA A SPRAWA**
POLSKA
FELIETON B. USOWICZA
(str. 10)
 - **KRONIKA POLONIJNA**
O KONGRESIE KULTURY POLSKIEJ
ZBIGNIEW JUDYCKI
(str. 11)
 - **POLACY NA ZACHODZIE:**
LA FERTE: WIGILIA W DOMU PMK;
ESCAUDAIN: SPOTKANIE Z
MIKOŁAJEM; KOMUNIKAT O
ROZCZYNICY OŚWIĘCIMSKIEJ;
LOURDES: JUBILEUSZ SIOSTRY
IRENY;
HARNES: 70-LECIE SMK
(str. 12, 13)
 - **ZASTĘPCZE OJCZYZNY**
I PÓLEMIGRANCI
PUNKT WIDZENIA
PAWŁA OSIKOWSKIEGO
(str. 16)
 - **POLSKA FRANCJA ŚWIAT:**
O CZECZENII I ROSJANACH
A. RZECZYCKA-DYNDAL
(str. 16)
- PROGRAM TV POLONIA**
16.I. - 29.I.

Z KRAJU

■ Tuż przed końcem roku rząd i parlament przyspieszyły prace nad ustawą budżetową. Koalicja SLD i PSL przegłosowała w Sejmie budżet. Prezydent zapowiedział kolejne veto. Nieco wcześniej Sejm odrzucił prezydenckie veto w sprawie wynagrodzeń w sferze budżetowej. Prezydent skierował tę ustawę do Trybunału Sądu.

■ W gorącej atmosferze upłynęło spotkanie prezydenta L. Wałęsy z przedstawicielami rządzącej koalicji. Dyskutancki rozeszli się bez znalezienia jakichkolwiek punktów porozumienia.

■ Prezydent, na spotkaniu "opłatkowym" w Belwederze, powiedział: "mamy w kraju zbyt dużo sporów i kłótni".

■ Senat uchylił się od głosowania nad nielegalnością stanu wojennego. Przeciw podejmowaniu uchwały w tej sprawie byli głównie senatorzy SLD i PSL.

■ W Komendzie Głównej Policji znaleziono... podsłuch. W ujawnienie rezultatów śledztwa należy wątpić, jako, że "sprawcy" na pewno o wszystkim już tak wiedzą.

■ Tylko 15 minut trwały rozmowy rząd - "Solidarność", dotyczące płac w sferze budżetowej. Związkowcy odeszli od stołu po informacji ze strony rządu, że żadnych podwyżek nie będzie. Coraz większe echa zatacza głódówka protestacyjna pracowników "budżetówki", zrzeszonych w "S". Przewodniczący NSZZ "S", M. Krzaklewski zaapelował do głodujących o przerwanie protestu i obiecał rozważenie innych form protestu związkowego.

■ Minister spraw zagranicznych, A. Olechowski ponowił swoją prośbę o przyjęcie dymisji. Olechowski poczuł się urażony umieszczeniem jego nazwiska na tzw. liście Cimoszewicza. Tuż po udostępnieniu wyników akcji "czyste ręce", Olechowski zawiesił swoją dymisję do końca roku i odwołał się do Trybunału Stanu.

■ Premier powołał nową instytucję rządową: Urząd Zamówień Publicznych.

■ Prymas Polski Józef Kardynał Glemp skrytykował rządzącą koalicję za odwołanie ratyfikacji Konkordatu i stwierdził, że przyczyny takich działań należy szukać w "PRL-owskich korzeniach koalicji".

■ W Angoli rebelianci z Kabindy uwolnili 3 porwanych Polaków. MSZ twierdzi, że nie zapłaciło żadnego okupu.

FAKTY * FAKTY * FAKTY * FAKTY

DENOMINACJA POLSKIEJ ZŁOTÓWKI

Narodowy Bank Polski informuje, że na podstawie ustawy o denominacji złotego polskiego, od 1 stycznia 1995 r. następuje jego denominacja w stosunku 10000 : 1. Począwszy od tej daty wszelkie prawa majątkowe, a także zobowiązania i należności pieniężne, powstałe przed 1 stycznia 1995 r., a płatne po tej dacie, będą podlegały przeliczeniu w w/w stosunku. W tym samym czasie zostają ustalone nowe kursy walut, według wyżej podanego przelicznika. W wyniku denominacji wprowadzone zostają do obiegu nowe znaki pieniężne: 1 grosz, 2 grosze, 5 groszy, 10 groszy, 20 groszy, 50 groszy, 1 złoty, 2 złote, 5 złotych, oraz banknoty: 10 złotych, 20 złotych, 50 złotych, 100 złotych, 200 złotych.

Narodowy Bank Polski pragnie zwrócić uwagę na dwa fakty, wynikające z treści w/w ustawy:

1. - przez dwa lata, tj. do 31.12.1996 r., nie wycofane z obiegu do dnia 31 grudnia 1994 r., znaki pieniężne będą funkcjonowały równolegle z nowo wprowadzonymi i będą traktowane, jako równoprawne środki płatnicze.

2. - ceny detaliczne towarów i usług, wysokość opłat będą od 1.01.1995 r. podawane do wiadomości publicznej w starych i nowych nominałach.

Prezes Narodowego Banku Polskiego
Hanna GRONKIEWICZ - WALTZ

Tabela przeliczników nominałów znaków pieniężnych wchodzących do obiegu od 1.01.1995 r. i nominałów będących środkiem płatniczym przed tą datą:

- monety:

1 grosz	=	100 starych złotych
2 grosze	=	200 starych złotych
5 groszy	=	500 starych złotych
10 groszy	=	1000 starych złotych
20 groszy	=	2000 starych złotych
50 groszy	=	5000 starych złotych
1 złoty	=	10000 starych złotych
2 złote	=	20000 starych złotych
5 złotych	=	50000 starych złotych.

- banknoty:

10 złotych	=	100000 starych złotych
20 złotych	=	banknot o nominale 20 złotych nie będzie miał swojego przelicznika (stary nominał 200 tys. zł. w 1991 r. został wycofany z obiegu)
50 złotych	=	500000 starych złotych
100 złotych	=	1000000 (1 mln) starych złotych
200 złotych	=	2000000 (2 mln) starych złotych

Nowe banknoty o nominałach 100 złotych, 200 złotych zostaną wprowadzone do obiegu pieniężnego w pierwszym półroczu 1995 r. Do tego czasu funkcjonować będą jedynie ich odpowiedniki w starych nominałach (1000000 i 2000000 zł).

KOMENTARZ:

Kto jeszcze dziś pamięta niejakiego Henryka Jabłońskiego, przewodniczącego Rady Państwa w PRL? Z tytułem profesora, starszy i siwy pan był przeznaczony do zadań, których zaangażowanym komunistom wypełniać nie wypadało. A to kogoś ulaskawił, a to został wydelegowany np. witać Ojca świętego. Nie robił nic złego i zapewne sondaże w OBOP-ach przyniosłyby mu wyjątkowo sympatyczne notowania u tzw. "opinii". Dzięki "Gazecie Polskiej" znalazłem fragment listu prof. Jabłońskiego do Bolesława Bieruta, w którym pisze: "W dniu dzisiejszym dowiedziałem się, że żona moja Jadwiga, studentka UW, wystąpiła publicznie na zebraniu

Koła Romanistów przeciw głosowaniu na listę przy wyborach Zarządu Koła. W wyniku przyjęcia zasady głosowania na osoby, a nie na listy (...) przypadła przy wyborach tow. Szmańska, członkini Partii. W związku z powyższym czuję się w najgłębszym obowiązku stwierdzić, że nie tylko ze stanowiskiem mojej żony się nie zgadzam, ale że winienem bezwzględnie wyciągnąć dalsze konsekwencje". O szczegółach tych konsekwencji list milczy. Być może powie ktoś, że były to okrutne lata stalinowskie. Być może, ale wychowanie w pogardzie dla podstawowych wartości, jak rodzina, mści się do dziś. Tak wśród samych "towarzyszy", jak i ich, rzekomo bardzo już "okcydentalnych", ideowych dzieci.

Jan KCIUK

LITURGIA SŁOWA

2 NIEDZIELA ZWYKŁA, ROK C

PIERWSZE CZYTANIE

Iz 62, 1-5

Czytanie z Księgi proroka Izajasza

Przez wzgląd na Syjon nie umilknę, przez wzgląd na Jerozolimę nie spocznię, dopóki jej sprawiedliwość nie błysnie, jak zorza i zbawienie jej nie zapłonie, jak pochodnia. Wówczas narody ujrzą twą sprawiedliwość i chwałę twoją wszyscy królowie. I nazwą cię nowym imieniem, które usta Pana oznaczają. Będziesz przesłiczną koroną w rękach Pana, królewskim diademem w dłoni twego Boga. Nie będą więcej mówić o tobie *Porzucona*, o krainie twej już nie powiedzą *Spustoszona*. Raczej cię nazwą *Moje w niej upodobanie*, a krainę twoją *Poślubiona*. Albowiem spodobałaś się Panu i twoja kraina otrzyma męża. Bo jak młodzieniec poślubia dziewicę, tak twój Budowniczy ciebie poślubi, i jak oblubieniec weseli się z oblubienicą, tak Bóg twój tobą się rozraduje.

DRUGIE CZYTANIE

1 Kor 12, 4-11

Tym, co rządzi naszym istnieniem, jest troska o nasze własne życie. Troszczymy się o to jak żyć i jak po ludzku, godnie przeżyć swoje życie. Można się spierać co do konkretnych rozwiązań, gdyż inaczej to ujmie teologia, a inaczej pragmatyk materialista, ale jedno jest tu wspólne, a mianowicie to, że chodzi tak jednemu jak i drugiemu o nasze istnienie, czyli o nas samych. Wszyscy żyją swoim życiem, niezależnie czy jest to wierzący, czy niezdecydowany agnostyk, uciekający przed logiką myślenia, zniewalającą swą oczywistością, czy też najzwyczajniejszy "zjadacz chleba". Każdego z nas dotyka codzienność, zwykła ludzka krzątanina około swojego istnienia. Pracujemy, odpoczywamy, spotykamy się z ludźmi, decydujemy, doznajemy niepowodzeń... I w tej zwykłej codzienności może wydarzyć się coś niezwykłego. Bóg może "objawić swoją chwałę". Właściwie to "początek znaków" zaczął się od tego właśnie, że Jezus wodę przemienił w wino. Czym jest woda dla człowieka, nie trzeba tu specjalnie udowadniać i tłumaczyć. Wystarczy, że powiemy iż jest symbolem życia i czystości, a może dodajmy i codzienności.

Kiedy więc Jezus przyszedł na wesele - o czym mówi dzisiejsza Ewangelia - to po to, by wejść w codzienne życie człowieka, w każdy jego szczegół. Dla Jezusa nie było bardziej lub mniej świętych czynności. Jeśli się modlił, to było to czymś tak normalnym i naturalnym, jak oddychanie, czy spożywanie pokarmu, a jeśli zaś spożywał chleb to była to modlitwa zanoszona do Ojca. Każdy niejako oddech był tchnieniem miłości Ojca i Syna.

Czytanie z Pierwszego listu świętego Pawła Apostoła do Koryntian

Bracia:

Różne są dary łaski, lecz ten sam Duch; różne też są rodzaje posługiwania, ale jeden Pan; różne są wreszcie działania, lecz ten sam Bóg, sprawca wszystkiego we wszystkim. Wszystkim zaś objawia się Duch dla wspólnego dobra. Jednemu dany jest przez Ducha dar mądrości słowa, drugiemu umiejętność poznawania według tego samego Ducha, innemu jeszcze dar wiary w tymże Duchu, innemu łaska uzdrawiania przez tego samego Ducha, innemu dar czynienia cudów, innemu prorocтво, innemu rozpoznawanie duchów, innemu dar języków i wreszcie innemu łaska tłumaczenia języków. Wszystko zaś sprawia jeden i ten sam Duch, udzielając każdemu tak, jak chce.

EWANGELIA

J 2, 1-12

† Słowa Ewangelii według świętego Jana

W Kanie Galilejskiej odbywało się wesele i była tam Matka Jezusa. Zaproszono na to wesele także Jezusa i Jego uczniów.

A kiedy zabrakło wina, Matka Jezusa mówi do Niego: *Nie mają już wina*. Jezus Jej odpowiedział: *Czyż to moja lub Twoja sprawa, Niewiasto? Czyż jeszcze nie nadeszła godzina moja?* Wtedy Matka Jego powiedziała do sług: *Zróbcie wszystko, cokolwiek wam powie*. Stało zaś tam sześć stągwi kamiennych przeznaczonych do żydowskich oczyszczeń, z których każda mogła pomieścić dwie lub trzy miary. Rzekł do nich Jezus: *Napełnijcie stągwie wodą*. I napełnili je aż po brzegi. Potem do nich powiedział: *Zaczepnijcie teraz i zaniescie staroście weselnemu*. Oni zaś zanieśli. A gdy starosta weselny skosztował wody, która stała się winem - nie wiedział bowiem, skąd ono pochodzi, ale słudzy, którzy czerpali wodę, wiedzieli - przywołał pana młodego i powiedział do niego: *Każdy człowiek stawia najpierw dobre wino, a gdy się napiją, wówczas gorsze. Ty zachowałeś dobre wino aż do tej pory*.

Taki to początek znaków uczynił Jezus w Kanie Galilejskiej. Objawił swoją chwałę i uwierzyli w Niego Jego uczniowie. Następnie On, Jego Matka, bracia i uczniowie Jego udali się do Kafarnaum, gdzie pozostali kilka dni.

Przez Jezusa nasza codzienność nabrała innego wymiaru, tak jak "woda stała się winem". Wiele może nam dać do myślenia zdanie o sługach, którzy "napełnili stągwie wodą aż po brzegi", tak pewnie, że aż woda się przelewała, gdyż stągwie nie mogły jej pomieścić w sobie. "Brzegi stągwi" mogą tu oznaczać ziemski wymiar naszej egzystencji, która nie może być uzasadnieniem naszej codzienności, gdyż codzienność przekracza jej ograniczenia. W tej codzienności istnieje bowiem moment zetknięcia się człowieka ze świętością, kiedy pyta on o sens prostych, zwykłych zdarzeń, o sens jego codziennego życia. Często przyzwyczajamy się do monotonii poranków i wieczorów, smutków i radości, porażek i zwycięstw. Ogarnia nas rutyna, a może i znudzenie, prowadzące do wegetacji i pytania: po co to wszystko?

Na taki stan naszego ducha potrzebny jest Ktoś, kto zachował "dobre wino aż do tej pory", kto uczynił cud przemiany wody codzienności w wino egzystencji, prowadzącej ku wieczności, kto uświęcił codzienność przez jej przyjęcie i w niej oraz poprzez nią, wskazał drogę do Ojca, kto nadał sens nawet najbardziej prozaicznym czynom i gestom. Tak jak człowiek nie może, bez Chrystusa, zrozumieć siebie - jak naucza Jan Paweł II - tak nie może również, bez Chrystusa, zrozumieć i przyjąć sensu swą codzienność. "Taki to początek znaków uczynił Jezus w Kanie Galilejskiej. Objawił swoją chwałę i uwierzyli w Niego Jego uczniowie".

Ks. Wiesław GRONOWICZ
Troyes

ŻYCIE KOŚCIOŁA

■ Kolegium Kardynalskie liczy obecnie 166 członków. Podzielić ich można, jak wiadomo, na dwie grupy: elektorów, to znaczy kardynałów, którzy nie mając jeszcze 80 lat, mogą uczestniczyć w ewentualnym konklawe - jest ich obecnie 120 i pozostałych 46.

■ Jan Paweł II został zaproszony do złożenia wizyty w Berlinie. Zaproszenie wystosował kard. Georg Sterzinsky w związku z planowaną na rok przyszły beatyfikacją ks. Bernharda Lichtenberga, proboszcza katedry berlińskiej.

■ W Watykanie odbyło się seminarium zorganizowane przez Papieską Radę Świeckich na temat misji Kościoła w świecie pracy. Polskę reprezentowali: metropolita przemyski abp Józef Michalik i przewodniczący NSZZ "Solidarność" Marian Krzaklewski. Przewodniczący "Solidarności" został dwukrotnie przyjęty przez Papieża.

■ Prezydent Milan Kucan zaprosił Jana Pawła II do złożenia wizyty w Republice Słowenii. Prezydent wyraża nadzieję, że wizyta papieska będzie mogła nastąpić już w 1995 r. O zaproszeniu Jana Pawła II do Słowenii prezydent poinformował również przewodniczącego Konferencji Biskupów Słowenii, abp. Alojzija Sustara. Prezydent Kucan pisze, że "katolicy i wszyscy obywatele Słowenii z podziwem obserwują wysiłki Jana Pawła II na rzecz pokoju na świecie, pokojowego rozwiązania konfliktów międzynarodowych i poszanowania praw człowieka". Wszystkie te starania Głowy Kościoła katolickiego popiera Republika Słowenii.

■ W Brazylii około 8 mln dzieci wychowuje się bez rodziny, a dwa miliony spośród nich żyje na ulicach - powiedział znany teolog brazylijski Leonardo Boff. O los tych dzieci troszczy się wyłącznie Kościół i niektóre organizacje prywatne.

■ Katechizm Kościoła Katolickiego stał się w Stanach Zjednoczonych bestsellerem. Pierwsze, 1,5-milionowe wydanie jest już na wyczerpaniu. Na ogłoszonej w ub. m. przez dziennik "The Wall Street Journal" liście najlepiej

KOBIETA WYCHOWAWCZYNIĄ DO ŻYCIA W POKOJU

Orędzie Jana Pawła II na Światowy Dzień Pokoju

1. Na początku roku 1995, kierując spojrzenie ku bliskiemu już nowemu tysiącleciu, raz jeszcze zwracam się do Was wszystkich, ludzi dobrej woli, z gorącym apelem o pokój na świecie. Nie można dłużej tolerować przemocy, wciąż nękającej wiele osób i narodów, krwawych wojen nadal toczących się w różnych częściach świata, niesprawiedliwości ciężającej nad życiem całych kontynentów.

Czas już przejść od słów do czynów: poszczególni obywatele i całe rodziny, wierzący i Kościoły, państwa i instytucje międzynarodowe - wszyscy winni sobie uświadomić, że są powołani, by z nową energią przystąpić do budowania pokoju!

Dobrze wiemy, jak trudne to zadanie. Pokój bowiem, aby był prawdziwy i trwały, nie może się ograniczać tylko do zewnętrznych aspektów ludzkiego współistnienia, ale winien oddziaływać na wnętrzu człowieka i opierać się na odnowionym poczuciu ludzkiej godności.(...).

Kobiety a wychowanie do pokoju.

2. Wychowanie do pokoju oznacza otwieranie umysłów i serc na przyjęcie wartości, które Encyklika Papieża Jana XXIII *Pacem in terris*, ukazuje jako filary społeczeństwa, żyjącego w pokoju. Są nimi: prawda, sprawiedliwość, miłość, wolność.(...).

W tej perspektywie pragnę skierować moje Orędzie na tegoroczny Światowy Dzień Pokoju przede wszystkim do kobiet, prosząc je, by przez całe swoje życie i działanie stawały się wychowawczyniami do pokoju: niech będą świadkami, głosicielkami, nauczycielkami pokoju w relacjach między osobami i pokoleniami, w rodzinie, w życiu kulturalnym, społecznym i politycznym narodów, zwłaszcza tam, gdzie toczą się konflikty i wojny.(...).

W komunii miłości.

3. To wezwanie, skierowane przede wszystkim do kobiety, aby stawała się wychowawczynią do pokoju, opiera się na przekonaniu, że "Bóg w jakiś szczególnie sposób zawiera jej człowieka". Nie należy jednak sądzić, że jest ono skierowane wyłącznie do kobiet, ale raczej interpretować je zgodnie z logiką wzajemnej komplementarności ról we wspólnym powołaniu do miłości, które łączy mężczyzn i kobiety zgodnie pragnąc pokoju i razem go budować. Już bowiem na pierwszych stronicach Biblii wspaniale ukazany jest zamysł Boga: zechciał On, aby między mężczyzną i kobietą istniała relacja głębokiej komunii, oparta na doskonałym wzajem-

nym poznaniu i darze. Mężczyzna znajduje w kobiecie rozmówczynię, z którą pragnie prowadzić dialog na zasadzie całkowitej równości. To pragnienie, którego nie może zaspokoić żadna inna żywa istota, tłumaczy okrzyk podziwu, jaki wyrwa się z ust mężczyzny na widok kobiety, zbudowanej - wedle sugestywnego obrazu biblijnego - z jego żebra: "Ta dopiero jest kością z moich kości i ciałem z mego ciała!" (Rodz 2,23). Jest to pierwszy okrzyk miłości, jaki rozległ się na ziemi!

Choć mężczyzna i kobieta są stworzeni dla siebie nawzajem, nie znaczy to, że Bóg stworzył ich jako istoty niekompletne. Bóg "Stworzył ich dla komunii osób, w której każde może być "pomocą" dla drugiego, ponieważ są równi jako osoby ("kość z moich kości...") i zarazem wzajemnie się uzupełniają ze względu na odmienną płci". Wzajemność i komplementarność to dwie podstawowe cechy związku dwojga ludzi.

4. Niestety, długa historia grzechu zniekształciła i nadal zniekształca pierwotny zamysł Boga co do relacji między dwojgiem ludzi oraz co do "bycia mężczyzną" i "bycia kobietą" i uniemożliwia jego pełną realizację. Trzeba do tego zamysłu powrócić, głosząc go z całą mocą, aby przede wszystkim kobiety, które więcej ucierpiały na skutek jego niespełnienia, mogły wreszcie wyrazić w pełni swoją kobiecość i godność.(...).

Kobiety pokój czyniące.

5. Aby wychowywać do pokoju, kobieta musi przede wszystkim kultywować go w sobie samej. Źródłem pokoju wewnętrznego jest świadomość, że jest się kochanym przez Boga oraz wola odpowiedzi na Jego miłość. Historia jest pełna wspaniałych przykładów kobiet, które umocnione tą świadomością umiały skutecznie stawić czoła sytuacjom wyzysku, dyskryminacji, przemocy.

Jednakże wiele kobiet nie uświadomiamy sobie w pełni własnej godności, przede wszystkim z winy uwarunkowań społecznych i kulturowych. Inne znowu padają ofiarą materialistycznej i hedonistycznej mentalności, która traktuje je jako narzędzie przyjemności i nie cofa się przed ich zorganizowanym wyzyskiem, wciągając w ten haniebny proceder nawet kobiety w bardzo młodym wieku. Potrzebują one szczególnej opieki, zwłaszcza ze strony tych kobiet, które ze względu na wykształcenie i osobistą wrażliwość są w stanie im pomóc w odkryciu swego wewnętrznego bogactwa. Niech kobiety pomagają kobietom, wykorzystując cenny i wydatny wkład stowarzyszeń, ruchów i ugrupowań,

często o inspiracji religijnej, które dały już świadectwo skutecznego działania na tym polu.

6. Pierwzoplanową rolę w wychowaniu dzieci odgrywa matka. Ze względu na szczególną relację, jaka wiąże ją z dzieckiem, zwłaszcza w pierwszych latach życia, matka zapewnia mu owo poczucie bezpieczeństwa i ufności, bez którego trudno byłoby mu prawidłowo ukształtować swoją osobową tożsamość i z kolei nawiązać zdrowe, owocne relacje z innymi(...). **Dzieci potrzebują obecności i opieki obojga rodziców**, którzy wykonują swoje zadania wychowawcze przede wszystkim poprzez wpływ, jaki wywiera ich własne postępowanie(...).

7. W kontekście tych zadań wychowawczych "rodzina jest pierwszą i podstawową szkołą społecznienia", pierwszą i podstawową **szkołą pokoju**. Nietrudno zatem wyobrazić sobie, jak dramatyczne muszą być konsekwencje głębokich kryzysów w rodzinie, które podważają albo wręcz niszczą jej wewnętrzną równowagę. Często w takich sytuacjach kobiety zostają pozostawione samym sobie(...).

8. Inny poważny problem występuje tam, gdzie utrzymuje się niedopuszczalny zwyczaj dyskryminacji dzieci, zwłaszcza płci żeńskiej, i to od najmłodszych lat. Jeżeli dziewczynki już w pierwszym okresie życia są spychane na ubocze lub uważane za mniej wartościowe, zniekształca to bardzo ich poczucie własnej godności i nieuchronnie zakłóca ich harmonijny rozwój. Dyskryminacja zaznana w dzieciństwie pozostawi piętno na całym ich życiu, utrudniając im pełne włączenie się w życie społeczne.

Jakże więc nie wyrazić tu uznania i poparcia dla niezwykle cennej pracy wielu kobiet, a także licznych żeńskich zgromadzeń zakonnych, które działając na różnych kontynentach i we wszystkich uwarunkowaniach kulturowych uznają za najważniejszy cel swojej posługi właśnie wychowanie dziewcząt i kobiet(...).

Kobiety jako wychowawczynie do pokoju społecznego.

9. Gdy kobiety mają możliwość przekazywania pełni swoich darów całej społeczności, prowadzi to do korzystnego przekształcenia samoświadomości społeczeństwa i jego organizacji, tak że lepiej odzwierciedla ono zasadniczą jedność ludzkiej rodziny. To zaś stanowi najważniejszy punkt wyjścia dla umocnienia autentycznego pokoju. Wzrost obecności kobiet w życiu społecznym, ekonomicznym i politycznym na szczeblu lokalnym, krajowym i międzynarodowym jest zatem procesem dobroczynnym. Kobiety mają pełne prawo do czynnego udziału we wszystkich dziedzinach życia publicznego i to ich prawo domaga się potwierdzenia, ochrony, także przy

pomocy środków prawnych, tam gdzie jest to konieczne.

Uznanie roli kobiet w sferze publicznej nie powinno jednak podważać ich niezastąpionej roli w łonie rodziny: tutaj ich wkład w społeczne dobro i postępek, choć mało dostrzegany, ma wartość naprawdę nieocenioną. Nigdy nie przestanę się domagać podjęcia zdecydowanych działań dla uznania i promocji tej, jakże ważnej, rzeczywistości.

10. Ze zdumieniem i niepokojem przyglądamy się dziś dramatycznemu narastaniu wszelkich form przemocy: można odnieść wrażenie, że nie tylko poszczególne jednostki, ale i całe grupy ludzkie zagubiły całkowicie wszelki szacunek dla życia ludzkiego. Niestety, ofiarami takiej ślepej przemocy są najczęściej kobiety, a nawet dzieci. Dochodzi do przejawów straszliwego barbarzyństwa, które budzą głęboką odrzę ludzkiego sumienia.

Wszyscy jesteśmy wezwani, aby, na miarę swoich możliwości, chronić społeczeństwo nie tylko przed tragedią wojny, ale także przed wszelką formą naruszania praw człowieka, zwłaszcza niepodważalnego prawa do życia, które przysługuje osobie od chwili poczęcia. W pogwałceniu prawa do życia pojedynczej ludzkiej osoby, kryje się załamek tej skrajnej formy przemocy, jaką jest wojna. Proszę zatem kobiety, aby wszystkie opowiadały się zawsze po stronie życia; zarazem proszę wszystkich, aby pomagali kobietom, które cierpią, w szczególności zaś sposób dzieciom, zwłaszcza tym, które przeżyły wstrząsające i bolesne doświadczenie wojny: potrzebują one troskliwej i czulej opieki, aby mogły znów patrzeć w przyszłość z ufnością i nadzieją(...).

11. Kobiety mają prawo domagać się poszanowania swej godności. Mają zarazem obowiązek działania na rzecz ochrony godności wszystkich ludzi - tak mężczyzn jak i kobiet(...).

Maryja wzorem pokoju.

12. Maryja, Królowa pokoju, jest bliska kobietom naszej epoki dzięki swemu macierzyństwu, dzięki przykładowi wrażliwości na potrzeby innych, dzięki świadectwu cierpienia. Z poczuciem głębokiej odpowiedzialności wypełniała w swoim życiu zamysł, który Bóg pragnął w Niej zrealizować dla zbawienia całej ludzkości(...).

Proszę Najświętszą Maryję Pannę, by wspierała mężczyzn i kobiety, którzy służąc życiu, starają się budować pokój. Niech pomoże im świadczyć wobec wszystkich - zwłaszcza wobec tych, którzy pogrążeni w mroku i cierpieniu łakną i pragną sprawiedliwości - o miłościwej obecności Boga pokoju!

Jan Paweł II, papież
Watykan, 8 grudnia 1994 roku

ŻYCIE KOŚCIOŁA

sprzedających się książek *Katechizm* zajął drugie miejsce. Liczba nie uwzględniała sprzedaży w księgarniach katolickich.

■ Co najmniej 2,5 mln mieszkańców państw Unii Europejskiej w ubiegłym roku było pozbawionych dachu nad głową. Informację tę opublikowała w Paryżu Europejska Federacja Krajowych Stowarzyszeń działających wśród bezdomnych. Federacja działa z ramienia Unii Europejskiej. Jej zdaniem krajowe statystyki są zaniżane i w rzeczywistości liczba osób bez dachu nad głową w tej części naszego kontynentu jest dwukrotnie wyższa. Z jej informacji wynika, że najwięcej bezdomnych żyje we Francji, Niemczech i Wielkiej Brytanii.

■ Abp Szczepan Wesoły, duszpasterz polskiej emigracji, wyraził publiczne zaniepokojenie z powodu braku ambasadora Rzeczypospolitej przy Watykanie. 7-miesięczny wakat na tym stanowisku trwa od śmierci poprzedniego ambasadora, prof. Henryka Kupiszewskiego.

■ Od kilku lat spożycie alkoholu w Polsce, jak alarmuje Rządowa Agencja ds. Alkoholizmu, utrzymuje się na bardzo wysokim poziomie. Statystyczny Polak wypija rocznie alkohol odpowiadający około 11 litrom czystego spiritusu. Jest to dwa razy więcej niż pięć lat temu. Mamy około miliona alkoholików. Straty związane z nadużywaniem alkoholu oblicza się na 100 bilionów zł. rocznie. Pijani kierowcy powodują rocznie 12 tys. wypadków, które pociągają za sobą 3 tys. ofiar śmiertelnych. Nietrzeźwi zaatakowali i pobili około miliona osób. Prawie 15% młodzieży pomiędzy 14 a 18 rokiem życia, z powodu picia, grozi nieprawidłowy rozwój psychofizyczny, co wyklucza możliwość kontynuowania nauki. Według sprawozdania powyższej Agencji utrzymujący się od kilku lat wysoki poziom spożycia alkoholu spowodowany jest m.in. przez wciąż zwiększającą się ilość sklepów monopolowych oraz relatywne obniżenie się ceny wódki w stosunku do zarobków. Za przeciętną pensję można kupić ok. 60 butelek czystej, gdy w latach 80-tych tylko 30. By zmniejszyć rozmiary tego zjawiska, trzeba m.in. realizować programy profilaktyczne dla młodzieży i szkolić do tego lekarzy i nauczycieli.

■ W liście pasterskim na Dzień Świętej Rodziny "Jestem radością i nadzieją" biskupi polscy zaapelowali m.in., aby prawda o człowieku Bożym miała wszechstronny dostęp do naszych rodzin "przez promocję czytelnictwa, przez bardzo dostępne czasopisma, przez dojście do mediów, zwłaszcza do telewizji".

LIST APOSTOLSKI OJCA ŚWIĘTEGO W ZWIĄZKU Z PRZYGOTOWANIEM JUBILEUSZU ROKU 2000

2.(...) Spełniło się to, co Archanioł Gabriel podczas Zwiastowania zapowiedział Dziewicy z Nazaretu, gdy Ją powitał słowami: "Bądź pozdrowiona, pełna łaski, Pan z Tobą" (1, 28). Nie bój się, Maryjo, znalazłaś bowiem łaskę u Boga. Oto poczniesz i porodzisz Syna, któremu nadasz imię Jezus. Będzie On wielki i będzie nazwany Synem Najwyższego (...). Duch Święty zstąpi na Ciebie i moc Najwyższego osłoni Cię. Dlatego też Święte, które się narodzi, będzie nazwane Synem Bożym" (Łuk. 1, 30-32; 55). Odpowiedź Maryi na anielskie przesłanie była jednoznaczna: "Oto ja służebnica Pańska, niech mi się stanie według twego słowa!" (1, 38). Nigdy w dziejach człowieka od ludzkiego przyzwolenia nie zależało tak wiele, jak wówczas.

3. Całą głębię Tajemnicy Wcielenia streszcza w jednym zdaniu Jan w Prologu swej Ewangelii. Pisze: "A Słowo stało się ciałem i zamieszkało wśród nas (...)" (1, 14). Dla Jana, w poczęciu i narodzeniu Jezusa, rzeczywistością się Wcielenie Słowa Przedwiecznego, współistotnego Ojcu. Ewangelista odwołuje się do Słowa, które było na początku u Boga, przez które wszystko się stało, co się stało, w którym było życie, aby stać się światłością ludzi (por. 1, 1-5).(...).

Bóg stwarza świat poprzez Słowo. To Słowo jest odwieczną Mądrością, a jako Mądrość jest Myślą, a zarazem istotowym Obrazem Boga, "odblaskiem Jego chwały i odbiciem Jego istoty" (Hbr 1, 3). Słowo przedwiecznie zrodzone i przedwiecznie umiłowane przez Ojca, jako Bóg z Boga i Światłość ze Światłości, jest początkiem i pierwowzorem wszystkich rzeczy, które Bóg stworzył w czasie.

Fakt, że Słowo Przedwieczne przyjęło w pełni czasu kondycję stworzenia, nadaje wydarzeniu betlejemskiemu, sprzed dwóch tysięcy lat, szczególne "znaczenie kosmiczne". "Dzięki Słowu świat stworzeń jawi się jako kosmos", to znaczy jako wszechświat uporządkowany. I to Słowo "wcielając się, odnawia kosmiczny ład stworzenia".

POLSKIE SPRAWY

Bogdan DOBOSZ

→ Episkopat Polski wypowiedział się przeciw specjalnemu umieszczaniu w Konstytucji pojęcia rozdziału Kościoła i państwa. Zapis taki w okresie PRL był wielokrotnie wykorzystywany jako parawan dla wystąpień antykościelnych. Zdaniem Episkopatu pożądanym w Konstytucji byłby raczej zapis o wzajemnej autonomii i otwarciu na współpracę.

→ Polska w 1994 roku odnotowała najniższy przyrost naturalny od czasów zakończenia II wojny światowej. W Europie niższy przyrost mają jedynie Bułgaria, Węgry i Słowenia. Dodatkowo, Polska charakteryzuje się dużą śmiertelnością niemowląt i krótką przeciętną życia, szczególnie mężczyzn.

→ Przełom roku przyniósł nadzieję na prawej stronie sceny politycznej w kraju. Coraz częściej mówi się o powołaniu wspólnej konfederacji partii prawicowych, której podstawą byłyby ZChN, UPR i PC.

→ Czterech posłów usuniętych z KPN utworzyło w Sejmie nowe koło poselskie o nazwie Koło Parlamentarne Prawica Polska.

→ Banki krajowe uzgodniły opracowanie wspólnego systemu obsługi kart bankowych. Pozwoli to na szersze wkroczenie na polski rynek "plastikowych pieniędzy". Rocznie dokonuje się w kraju 600 tys. transakcji, za pomocą kart, ale aż w 97% za sprawą zagranicznych turystów i przedsiębiorców.

→ Promocję "Katechizmu Kościoła Katolickiego", w języku polskim, wyznaczono na marzec 1995 roku.

→ Po gwałtownym załamaniu się dystrybucji filmów, ciągle wzrasta liczba Polaków chodzących regularnie do kina. Ostatnio przed kinami, po raz pierwszy od lat, pojawiły się "koniki". Dla jednych jest to symbol wzrostu aspiracji kulturalnych w kraju, dla innych powrót do socjalizmu.

→ Weszła w życie denominacja złotych. W obiegu, oprócz nowych monet, pojawiły się trzy rodzaje banknotów, o nominalach: 10, 20 i 50 zł. Tymczasem rubryka "Z Kraju" (G.K., n° 1/95) już zdążyła, "na własne konto" zawyżyć przeliczany kurs ... franka, do 4 i pół złotego. W rzeczywistości, 1 frank będzie kosztował "pewnikiem" jedynie ok. 45 groszy.

PORADY PRAWNE

Wiesław DYLAĞ

OPODATKOWANIE ZYSKU ZE SPRZEDAŻY NIERUCHOMOŚCI (la plus-value immobilière)

W styczniu 1984 r. kupiłam za 500000 F mieszkanie przeznaczone do wynajęcia. W lutym br. zamierzam je sprzedać za 900000 F. Czy osiągnięty zysk będzie podlegał opodatkowaniu?

Zysk uzyskany w wyniku operacji dotyczącej nieruchomości, może być zwolniony od podatku, jeżeli:

1. sprzedaż dotyczy nieruchomości stanowiącej miejsce stałego zamieszkania sprzedawcy;
2. jest to pierwsza sprzedaż nieruchomości (innej niż tej określonej w pkt. 1.);
3. nieruchomość została nabyta przed ponad 22 laty;
4. wartość sprzedaży nie przekracza 300000 F;
5. sprzedawca jest rencistą nie podlegającym opodatkowaniu z tytułu dochodów;
6. wartość posiadanych przez sprzedawcę nieruchomości nie przekracza 400000 F.

Jeżeli żaden z powyższych punktów, nie dotyczy Pani przypadku, zysk ze sprzedaży wspomnianego mieszkania będzie opodatkowany następująco:

Cena kupna z uwzględnieniem kosztów związanych z nabyciem (przyjmuje się koszty realne lub 10% ryczałt):	550000 F
Wartość kupna przy zastosowaniu współczynnika inflacyjnego (za 1984 wynosi on 1.34):	737000 F
Cena sprzedaży	900000 F
Osiągnięty zysk:	163000 F
Zniżka 5% za każdy rok (począwszy od 3 roku) posiadania nieruchomości: 5% x 8 = 40%	65200 F
Zysk skorygowany:	97800 F
Zniżka ryczałtowa:	6000 F
Zysk podlegający opodatkowaniu:	91800 F

Przy opodatkowaniu, stosuje się zasadę "dzielenia przez 5", tzn. 1/5 zysku opodatkuje się najpierw zgodnie z wysokością progu, mnożąc następnie osiągnięty wynik przez 5. Płacenie podatku może zostać rozłożone na 5 lat.

BYĆ RADOSNYM NADZIEJĄ

"Przykładając ucha" do serca świata na początku rozpoczętego 1995 roku, wpatrując się w twarze i serca Polaków i Polki, wielokrotnie trudno dostrzec radość na twarzach ludzi, a tym bardziej odnaleźć ją w ich sercach. Można postawić pytanie: czy mamy powód do radości i nadziei? Czy nadzieja i radość mogą być podstawowymi elementami naszego życia, naszej ziemskiej egzystencji!? Kłopoty materialne i życiowe, problemy i dramaty osobiste, rodzinne, zawodowe, trudności i niepowodzenia życia społeczno-politycznego stwarzają pozorną sytuację, że dziś ludzie nie mają powodów do radości i ufnej nadziei na przyszłość. Niejednokrotnie umacniają nas w tym pesymizmie refleksje i opinie obserwatorów życia i myślicieli. Chociaż wiele z tych sądów i opinii jest prawdziwych i słusznych, nie oznacza to wcale ogólnego fatalizmu naszego życia, a osobiście buntujemy się przeciw pesymizmowi i brakowi radosnej nadziei. Próbując, jak najbardziej obiektywnie, ocenić rzeczywistość i ufnie patrzeć w przyszłość, trzeba najpierw uświadomić sobie czym jest radość, co jest jej właściwym motywem, jak również i to, co jest jej skutkiem i ku czemu ona prowadzi.

Radość jest rozumiana jako duchowo-psychiczne przeżycie dynamicznej równowagi działających w człowieku sił. To przeżycie oparte jest na rzeczowej ocenie wartości i jako takie, ułatwia rozwiązanie konfliktów. Radość jest więc zjawiskiem dynamicznym i twórczym, gdyż skupia całą energię człowieka na pozytywnych stronach jego życia, pozwala mu odkryć nowe wartości i z powodzeniem je realizować w sobie i w swoich czynach. Ośrodkiem dyspozycyjnym radości jest świadomość, ukształtowana zdrowym poglądem na świat. Stąd też korzenie radości tkwią w głębi ludzkiego ducha, a nie w zmysłach czy podniętach emocjonalnych.

Uproszczeniem jest utożsamianie radości z wesołością, humorem, gdyż takie rozumowanie samym objawom nadaje rangę istoty zjawiska. Radość - duchowa postawa, często jest udziałem człowieka doświadczającego cierpienia i przeciwnościami życia, choć nie ujawnia się w wesołości i humorze. Doświadczenie tak rozumianej radości wskazuje na wewnętrzną jej źródła, wolne od nacisku czynników zewnętrznych, czy psychicznych. Niektórzy (psychologowie) wiążą radość z przyjemnością, wywołaną uczuciami dodatnimi. Takie jej pojmowanie uzależnia ją od obecności uczuć przyjemnych i utożsamia z wesołością, co nie jest prawdą, bo radość i zadowolenie, obok elementów uczuciowych, zakładają sądy wartościujące

treści przeżyć, czyli posiadają element racjonalny. (por. *Katolicyzm A-Z, Poznań 1982, s. 324*).

Wewnętrzne źródło radości ludzkiej płynie z Boga. Owa duchowa radosna nadzieja jest możliwa jedynie wtedy, gdy człowiek jest świadom bliskości Boga, Jego Osoby i Jego opieki. Radość i nadzieja chrześcijanina opiera się na Chrystusie, na jego zmartwychwstaniu i darze zbawienia - jest to uczestnictwo w Jego radości. Doskonałą radość obiecał nam Bóg w życiu przyszłym, w obecnych zaś warunkach daje możliwość jej przeżywania w formie autentycznej, choć niedoskonałej, gdyż nie wypełnia ona w całości głębi ludzkiego serca. Skoro radość jest zakorzeniona w Bogu, to jest ona trwałym stanem ducha i świadomą postawą, możliwą do osiągnięcia w postaci stałej dyspozycji czyli cnoty.

W świetle wiary chrześcijanin pojmuje wielowartościowy porządek całej rzeczywistości i znajduje odpowiedź na dręczące go pytania. To z kolei rodzi w nim wewnętrzny pokój i pogodną postawę wobec życia - niezbędne czynniki radości duchowej. Radość jest też mocno związana z czystym sumieniem. Będąc owocem wyzwolenia, razem z wewnętrznym pokojem i wolnością, stanowi istotny element dzieła zbawczego. Duchowa radość i ufna nadzieja rodzi się ze świadomości Bożego miłosierdzia i obietnicy przebaczenia, co rozwiązuje konflikt winy, a uznanie Bożej Opatrzności pozwala spokojnie oceniać teraźniejszość i patrzeć ufnie w przyszłość.

Źródłem radości nie jest więc brak przeciwności i konfliktów, ale znalezienie przesłanek do ich rozwiązania. Uświadamiając sobie owe teoretyczne stwierdzenia, można je nawet uznać za prawdę, ale tylko "w teorii". W praktyce życia wielu z nas albo w ogóle nie bierze ich pod uwagę, albo nie są to raczej wystarczające, aby zrodziły prawdziwą chrześcijańską radość. Inaczej mówiąc, dochodzimy do stwierdzenia: my to wszystko wiemy, tylko... nadal brak nam radości. Szukając źródeł owego braku radości codziennego życia, można wskazać na słabą wiarę, bądź na mały jej wpływ na nasze życie. Inni zaś cieszą się fałszywą radością i prezentują spokój ducha, nie mający pokrycia w ich wewnętrznej rzeczywistości.

Jest wśród nas wielu takich, którym życie płynie "gładko", bez wielkich przeszkód, katastrof. Inni zaś, obserwując ich i ich życie myślą, z zazdrością, że "takim to dobrze". Własne ich życie, które nie płynie "gładko", w którym są przeszkody i katastrofy, uznają za fatalne, nie dające powodów do radości. Jakże wymowna jest wypowiedź kobiety,

która jako bezrobotna, zaangażowała się do pracy w parafialnej ochronce dla najuboższych dzieci. Na pytanie o motyw i satysfakcję ze swej pracy odpowiedziała: "Pytano nas o jakieś rezultaty. Tak mamy - zbieramy łzy dorosłych i trochę uśmiechu tych małych". Można zasadnie sądzić, że owa kobieta ma wielką radość w sercu, a to, co robi daje jej zadowolenie i pokój ducha. Ileż bowiem radości jest w "uśmiechu tych małych", ale także w "zbieraniu łez dorosłych". Są także łzy radości; który z nas nie płakał ze szczęścia, a jeśli tak, to czy obca mu radość!?

Powodem niejakiego smutku i "pustego serca" jest brak kogoś bliskiego, kogoś, kto sprawia radość, dla kogo "warto żyć". Taki stan ducha i takie osoby opisuje w jednym ze swych wierszy ks. J. Twardowski:

*"Kocha - ale nikt go nie chce
Spiesz się - ale nikt na niego nie czeka
i jest pusto wokół
jakby świat powiedział na wieki amen
już tylko przez grzeczność"*.

Ktoś inny zaś napisał: "Ten jest najbardziej samotny na ziemi, kto nie potrafi współczuć z innymi". Taka umiejętność współczucia, chęć zaangażowania się w życie drugiego, "zainwestowania" w drugą osobę, potrafi przełamywać "wewnętrzne impasy", rodzi radość i chęć do życia, innym zaś świadczy wielkie dobro.

Postawę taką i jej skutki w życiu Polaków na obczyźnie ukazuje A. Brycht: "Nie wierzyła w jego zapewnienia, nie miała do tego podstaw. A on uparł się, że przeprowadzi ją bez kłopotu przez całe studia. W szambie psychicznym, w które wpadł od chwili wyjazdu z Polski, ta idea - pomoc bliźniemu! - wydała mu się jasnym światłem w tunelu. Ujrzał w tym sens życia. Było to jakby ojcowskie, opiekuńcze uczucie - poczuł się nagle ważny dla kogoś. Nie można przecież żyć, jeżeli się nie jest dla kogoś, dla jednej choćby osoby, kimś istotnym" (*Azyl polityczny, "Odgłosy" 32 (1989)*).

Już sama otwartość na drugiego człowieka, na osobę i jej potrzeby, jest znakiem wewnętrznej dynamiki i ufnej nadziei w dobro tkwiące w człowieku. To zaś rodzi radość i siłę ducha. Prawdziwa chrześcijańska radość ma swe źródło w Osobie miłującego Boga i realizuje się w osobowym spotkaniu: ludzi z Bogiem i ludzi między sobą. To jest ów duchowy wymiar tej ludzkiej postawy, którą tradycja chrześcijańska nazywa cnotą radości. Trudności więc, które są natury rzeczowej, nie mogą nam odebrać radości i ufności, pozbawić ich właściwej podstawy.

Radość i ufna nadzieja, to cnoty i znaki rozpoznawcze chrześcijan.

Ks. Józef ZABIELSKI

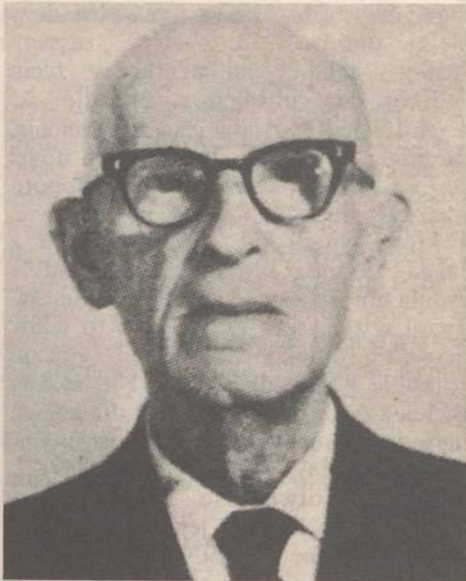

GAUDEAMUS IGITUR...

POLSKI UNIWERSYTET NA OBCZYŹNIE

W grudniu 1994 r. minęła 55. rocznica powołania do życia pierwszej, poza granicami kraju, polskiej wyższej uczelni, z której rozwinął się Polski Uniwersytet na Obczyźnie z siedzibą w Londynie. Przypomnijmy pokrótce historię tej niezwykle zasłużonej i jedynej w swoim rodzaju placówki naukowej na świecie.

Po wybuchu II wojny światowej i zajęciu Polski przez okupantów, z inicjatywy prof. Oskara Haleckiego powstał projekt zorganizowania we Francji polskiej placówki naukowej. Projekt ten szybko został zrealizowany i w dniu 1 grudnia 1939 r. pod przewodnictwem rektora uniwersytetu paryskiego, z udziałem przedstawiciela rządu francuskiego, odbyła się uroczysta inauguracja Polskiego Uniwersytetu za Granicą, którego tymczasową siedzibą została Biblioteka Polska w Paryżu. Powołano dwa wydziały: prawno-ekonomiczny i humanistyczny. Kadre nauczającą tworzyło około 80 profesorów i docentów oraz 60 asystentów.

prof. dr Oskar Halecki - pierwszy rektor

Pierwszym rektorem został wybrany historyk, prof. Oskar Halecki. Uroczyste rozpoczęcie roku akademickiego, w którym uczestniczyło ponad 100 studentów, nastąpiło 20 stycznia 1940 r. trzema wykładami: prof. Stanisława Strońskiego, prof. Stanisława Kota i doc. Mariana Kukiela.

Działalność Uniwersytetu została przerwana w maju 1940 roku z chwilą zajęcia Paryża przez Niemców. Wznowiono ją, w zmienionej formie i innych

POSK - siedziba PUNO

warunkach, w Wielkiej Brytanii. Dekrety Prezydenta RP z 1941, 1944 i 1945 roku uregulowały podstawy prawne uczelni, która przybrała ostateczną nazwę: Polski Uniwersytet na Obczyźnie.

Czas wojny i pierwsze lata po niej były okresem bujnego rozwoju szkolnictwa polskiego w Wielkiej Brytanii. Przy Uniwersytecie w Edynburgu powstał Polski Wydział Lekarski, na którym dyplomy lekarza otrzymało 227 studentów, a 19 lekarzy dyplomy doktorów medycyny. W 1943 utworzono również w Edynburgu Studium Pedagogiczne a przy Royal Veterinary College powstało Polskie Studium Weterynaryjne. Przy Uniwersytecie w Liverpoolu zorganizowana została w 1942 r. Polska Szkoła Architektury. W marcu 1944 r. na mocy dekretu Kongregacji Uniwersytetu Oksfordzkiego i dekretu Prezydenta RP, utworzono Polski Wydział Prawa przy Uniwersytecie Oksfordzkim, który stał się jednowydziałową szkołą akademicką. Największą polską wyższą szkołą na obczyźnie była politechnika w Londynie, znana pod nazwą Rady Akademickich Szkół Technicznych (RAST), która w 1947 r. została przejęta przez Polish University College (PUC). Jednakże, po sześciu latach swojej działalności, PUC, który stał się poważną placówką naukową, został rozwiązany.

W tej sytuacji, chcąc ratować naukę polską i umożliwić studia młodzieży emigracyjnej, zwołano pod przewodnictwem prof. dr Tadeusza Brzeskiego pierwszą konferencję porozumiewawczą, która wykorzystując fakt, iż żaden z dekretów Prezydenta RP, dotyczący polskich wyższych uczelni na obczyźnie, nie został anulowany, postanowiła utrzymać ciągłość pracy naukowej i dydaktycznej. Opracowano Tymczasowy

Statut PUNO, który w dniu 15 grudnia 1952 r. otrzymał, na podstawie dekretu Prezydenta RP, pełne prawa państwowych szkół akademickich w rozumieniu ustawy z dnia 15 maja 1933 r.

W dniu 14 lutego 1953 r. odbyło się przewidziane w statucie zebranie profesorów i docentów, na którym wybrano władze PUNO. Rektorem został prof. dr Tadeusz Brzeski a dziekanem Wydziału Humanistycznego prof. dr Tadeusz Sulimirski. W skład senatu weszli: prof. Tadeusz Grodyński, prof. Zygmunt Klemensiewicz, prof. Bronisław Hełczyński, prof. Stanisław Stroński i docent Marian Kukiel. Formalna inauguracja roku akademickiego odbyła się 21 marca 1953 r. w Instytucie Historycznym im. gen. Sikorskiego, w obecności Prezydenta RP Augusta Zaleskiego, premiera Romana Odzierżyńskiego i gen. Władysława Andersa.

Polski uniwersytet odrodził się dzięki wielkiemu zaangażowaniu organizatorów oraz życzliwej atmosferze ofiarności społeczeństwa emigracyjnego. Apel ambasadora Edwarda Raczyńskiego o pomoc finansową dla PUNO spowodował, że uczelnia zaczęła otrzymywać liczne zasiłki, które pozwoliły jej na start i przetrwanie.

Mając na uwadze Polaków, którym wojna nie pozwoliła na ukończenie studiów w kraju i osiągnięcie stopni naukowych, PUNO rozpoczął prowadzenie przewodów doktorskich i habilitacji w zakresie polonistyki, historii, prawa, ekonomii, socjologii i nauk przyrodniczych a także zajmował się nostryfikacją dyplomów obcych uczelni. Drugim zadaniem było pełne i regularne nauczanie młodego pokolenia na poziomie akademickim na podstawie programów i

PROGRAM TV POLONIA

od 16.01 do 29.01.1995 r.

PONIEDZIAŁEK 16.01.1995

6.55 Dzień dobry z Polski
7.00 Panorama
7.10 Dzień dobry z Polski cd.
9.00 Wiadomości
9.10 Program dnia
9.15 "Tik - Tak" - program dla dzieci (powt.)
9.55 "Jest jak jest" (4): "Czerwonozielona papuga" - serial TVP (napisy w j. angielskim)
10.25 Spojrzenie na Polskę
10.40 Racja stanu
11.40 Zaproszenie do Polski (powt.)
12.00 Wiadomości
12.10 Program dnia
12.15 "Sauna" - film fab. prod. pol. reż. Filip Bajon (powt.) (93')
13.50 "Various Manx" (powt.)
14.25 Express reporterów (powt.)
14.55 Powitanie, program dnia
15.00 "Fantasmagorie Janusza Króla" - film dokumentalny
15.30 Historia: "Kronika ojczysta"
16.00 Sportowy tydzień
16.30 Raj - program dla młodzieży
17.00 Teleexpress
17.15 "Pierścień i Róża" (3): "Żegnaj słodkie życie" - serial dla młodych widzów
17.40 Film animowany
18.00 "W labiryncie" (37 i 38) - serial TVP, (37): "Diagnoza", (38): "Gdzie jest moje dziecko"
19.00 Magazyn mody
19.05 Dobranocka - Opowiadania Muminków
19.30 Wiadomości
20.00 Cztery czwarte - magazyn
20.30 Rokus-pokus - magazyn muzyki młodzieżowej
21.00 Panorama
21.30 Czarne, białe i w kolorze: "Zakazane piosenki" film fab. prod. Pol., (1947 r.) reż. Leonard Buczkowski, wyst. Danuta Szaflarska, Jerzy Duszyński, Jan Świdorski, Jan Kurnakowicz i inni (101')
23.15 Program na wtorek
23.20 "Sarmatia" - fragmenty koncertu Jacka Kaczmarskiego i Zbigniewa Łapińskiego
23.45 "Moja Florynka" - reportaż
0.40 Program na wtorek
0.45 Wokół muzyki: Camerata 2
1.15 Zakończenie programu.

WTOREK 17.01.95

6.55 Dzień dobry z Polski
7.00 Panorama
7.10 Dzień dobry z Polski cd.
9.00 Wiadomości
9.10 Program dnia
9.15 "Pierścień i Róża" (3): "Żegnaj słodkie życie" - serial dla młodych widzów (powt.)
9.45 "W labiryncie" (37 i 38) - serial TVP (powt.)
10.50 Tydzień prezydenta

11.00 Sportowy tydzień (powt.)
11.30 Raj - program dla młodzieży (powt.)
12.00 Wiadomości
12.10 Program dnia
12.15 Czarne, białe i w kolorze: "Zakazane piosenki", film fab. prod. pol., (19947) reż. Leonard Buczkowski, wyst. Danuta Szaflarska, Jerzy Duszyński, Jan Świdorski, Jan Kurnakowicz i inni (101') (powt.)
14.00 Cztery czwarte - magazyn (powt.)
14.30 Rokus - pokus - magazyn muzyki młodzieżowej (powt.)
15.00 Powitanie, program dnia
15.05 "Rzeczywistość Magdaleny Abakanowicz" - reportaż
15.30 Historia - współczesność: "Ofensywa styczniowa"
16.00 "Przyłbice i kaptury": "W cudzej skórze" - serial TVP
17.00 Teleexpress
17.15 "Ciuchcia" - program dla dzieci
18.00 Mecz koszykówki mężczyzn o Puchar Europy Nobiles Wrocławek - Benetton Treviso w przerwie meczu około 18.40 Dobranocka
19.30 Wiadomości
20.05 Tydzień prezydenta
20.15 "Ze sztuką na Ty"
21.00 Panorama
21.30 "Wakacje w Amsterdamie" - film fab. prod. pol. reż. Krzysztof Sowiński (88')
22.55 Program na środę
23.05 "Harbin" - film dokum. Tadeusza Pałki
0.05 Program na środę
0.10 "Ballada o drodze - Rafał Wojaczek
0.5 "Stan ducha": "Karaimi"
1.05 Zakończenie programu.

ŚRODA 18.01.95

6.55 Dzień dobry z Polski
7.00 Panorama
7.10 Dzień dobry z Polski cd.
9.00 Wiadomości
9.10 Program dnia
9.15 "Ciuchcia" - program dla dzieci (powt.)
10.00 "Przyłbice i kaptury" (6): "W cudzej skórze" - serial TVP (powt.)
11.00 Sportowa apteka
11.30 "Lalamido czyli porykiwania szarpidrutów"
12.00 Wiadomości
12.10 Program dnia
12.15 "Wakacje w Amsterdamie" - film fab. prod. pol. reż. Krzysztof Sowiński (powt.)
13.45 Historia i współczesność: "Ofensywa styczniowa" (powt.)
14.15 "Ze sztuką na Ty" (powt.)
14.45 Zulu Gula
14.55 Powitanie, program dnia
15.00 "Dokument trochę inny" - filmy Kazimierza Karabasa
15.30 Historia: "Wojsko Polskie w

Kazachstanie"
16.00 Apetyt na zdrowie
16.30 Luź - program dla młodzieży
17.00 Teleexpress
17.15 "Na polską nutę" - program dla dzieci (powt.)
18.00 "Bank nie z tej ziemi" (7 ost.): "Sen wariata" - serial TVP
19.00 Auto-Moto-Klub - magazyn sportów motorowych
19.20 Dobranocka: "Eliasz i Pustułka"
19.30 Wiadomości
20.05 Sejmograf
20.15 Podróże do Polski - teleturniej
20.45 Program rozrywkowy
21.00 Panorama
21.30 Adaptacje Literatury: "Ziemia Obiecana" (3) - serial prod. polskiej (napisy w j. angielskim)
22.20 Program na czwartek
22.30 "raz, dwa, trzy" w Breuckleinie - koncert zespołu "raz, dwa, trzy"
23.00 Publicystyka
24.00 Program na czwartek
0.05 "Przegląd Kronik Filmowych"
0.30 Spotkania Baletowe: "Pieśni" - widowisko baletowe do muzyki Mieczysława Karłowicza i muzyki elektronicznej, Eugeniusza Rudnika
1.00 Gliny - magazyn policyjny
1.15 Zakończenie programu

CZWARTEK 19.01.95

6.55 Dzień dobry z Polski
7.00 Panorama
7.10 Dzień dobry z Polski cd.
9.00 Wiadomości
9.10 Program dnia
9.15 "Na polską nutę" - program dla dzieci (powt.)
10.00 Bank nie z tej ziemi" (7-ost.): "Sen wariata" - serial TVP (powt.)
10.50 Sejmograf
11.00 Apetyt na zdrowie (powt.)
11.30 Luź - program dla młodzieży (powt.)
12.00 Wiadomości
12.10 Program dnia
12.15 Adaptacje Literatury: "Ziemia Obiecana" (3) -serial prod. polskiej (powt.) (napisy w j. angielskim)
13.15 Program rozrywkowy (powt.)
13.30 "Przegląd kronik filmowych"
14.00 Podróże do Polski - teleturniej (powt.)
14.30 Auto-Moto-Klub - magazyn sportów motorowych (powt.)
14.45 "Niedokończony rozdział"
14.50 Powitanie, program dnia
15.00 "Moja przygoda z historią" - Tomasz Łubieński
15.15 "Ludzie listy piszą, czyli ze skarbów epistolografii"
15.30 Publicystyka
16.05 Magazyn katolicki
16.30 Muzyczna Jedynka
17.00 Teleexpress
17.15 "Tylko Kaśka" (7-ost.): "Masz czas

do jutra" - serial dla młodzieży
 18.50 "Najdłuższa wojna nowoczesnej Europy" (8): "Dzięki ci żelazny kanclerzu" - serial TVP (napisy w języku angielskim)
 19.00 "Odnalazłem spokój" - reportaż
 19.20 Dobranocka: Podróże Kapitana Klipera
 19.30 Wiadomości
 20.00 Studio kontakt - magazyn polonijny
 20.45 "Tata, a Marcin powiedział..."(36): "Raz tak, raz siak"
 21.00 Panorama
 21.30 Spektakl, który lubię i pamiętam: Jerzy Mikke proponuje: "Ostatni z Jagiellonów" cz. 1 autor Jerzy Mikke, reż., Laco Adamik, wyst.: Jerzy Radziwiłowicz, Aleksander Fabisiak, Jerzy Bińczycycki, Zygmunt Józefczak i inni
 22.55 Program na piątek
 23.00 "Rock Opole'94"
 23.25 "Rysunek Krzysztofa Trusza"
 23.35 Program na piątek
 23.50 Za metą - magazyn sportowy
 0.50 Zakończenie programu

PIĄTEK 20.01.95

6.55 Dzień dobry z Polski
 7.00 Panorama
 7.10 Dzień dobry z Polski cd.
 9.00 Wiadomości
 9.10 Program dnia
 9.15 "Tylko Kaśka" (7-ost.): "Masz czas do jutra" - serial dla młodzieży (powt.)
 9.45 "Najdłuższa wojna nowoczesnej Europy" (8): "Dzięki ci żelazny kanclerzu" - serial TVP (powt.) (napisy w j. angielskim)
 10.55 Diariusz - magazyn rządowy
 11.05 Magazyn katolicki (powt.)
 11.30 Pegaz
 12.00 Wiadomości
 12.10 Program dnia
 12.15 Za metą - magazyn sportowy (powt.)
 13.15 Studio Kontakt - magazyn polonijny (powt.)
 14.00 "Muzyczna Jedynka" (powt.)
 14.30 "Rysunek Krzysztofa Trusza" (powt.)
 14.40 "Rock Opole '94" (powt.)
 15.05 Powitanie, program dnia
 15.10 Weekend
 16.00 Zaproszenie do Polski
 16.20 Weekend
 16.30 "Przyjaciele nadchodzą" - recital zespołu "Przyjaciele"
 17.00 Teleekspres
 17.15 "Słowa, słówka, półsłówka" - program dla dzieci
 17.40 Weekend
 18.10 "Jest jak jest" (5): "Niezapomniana melodia" - serial TVP (napisy w j. angielskim)
 18.35 Weekend
 19.00 Hity satelity
 19.20 Dobranocka: "Lis Leon"
 19.30 Wiadomości
 20.05 Diariusz - magazyn rządowy
 20.15 Magazyn kulturalny
 20.30 Polska Kronika Ogórkowa
 20.40 Weekend
 21.00 Panorama
 21.30 "Dom" (8): "Jak się łowi dzikie ptaki" - serial prod. pol. (napisy w j.

angielskim)
 22.55 Program na sobotę
 23.00 Paler - magazyn wibracji muzycznych
 23.45 "Serduszko puka w rytmie cza cza", czyli urodziny Marii Koterbskiej
 1.00 Program na sobotę
 1.05 Kino nocą: "W zawieszaniu" - film fab. prod. pol. (1987 r.) reż., Waldemar Krzystek, wyst.: Krystyna Janda, Jerzy Radziwiłowicz, Sława Kwaśniewska, Andrzej Łapicki i inni (89')
 2.35 "T. Love - Prymityw" - koncert zespołu "T. Love"
 3.20 Zakończenie programu

SOBOTA 21.01.95

OTV POZNAŃ na antenie TV Polonia
 8.00 Powitanie, program dnia
 8.05 Hity satelity (powt.)
 8.25 Brawo! Bis!
 9.00 Wiadomości
 9.10 "Ziarno" - program katolicki
 9.35 Brawo! Bis! (powtórzenie wybranych programów z tygodnia)
 12.00 Wiadomości
 12.10 Program dnia
 12.30 "Mała księżniczka" (14) - serial animowany dla dzieci
 12.55 OTV Poznań na antenie TV Polonia
 15.00 "Lato leśnych ludzi" (4) - serial TVP
 15.55 Powitanie, program dnia
 16.00 Sport z satelity
 17.00 Teleekspres
 17.15 Sport z satelity
 18.00 Teatr Komedii
 19.15 Dobranocka: "Przygody Misia Coralgola"
 19.30 Wiadomości
 20.00 OTV Poznań na antenie TV Polonia
 21.00 Panorama
 21.30 "Kocham kino" - film fab. prod. pol. (1988 r.) reż., Piotr Łazarkiewicz, wyst. Marek Probosz, Elżbieta Czyżewska, Henryk Bista, Joanna Kreft i inni. (78')
 22.45 Program na niedzielę
 22.55 Słowo na niedzielę
 23.00 OTV Poznań na antenie TV Polonia
 1.00 "Dom" (8): "Jak się łowi dzikie ptaki" - serial prod. pol. (powt.) (napisy w j. angielskim)
 2.25 Zakończenie programu

NIEDZIELA 22.01.95

8.00 Powitanie, program dnia
 8.05 "Kocham kino" - film fab. prod. pol. (1988 r.) reż. Piotr Łazarkiewicz, wyst. Marek Probosz, Elżbieta Czyżewska, reż. Piotr Łazarkiewicz, wyst. Marek Probosz, Elżbieta Czyżewska, Henryk Bista, Joanna Kreft i inni. (powt.)
 9.25 "Zaproszenie do Polski" (powt.)
 9.45 Magazyn kulturalny (powt.)
 10.10 "Lato leśnych ludzi" (3) - serial prod. pol. (powt.)
 11.15 Studio Kontakt - magazyn polonijny (powt.)
 12.00 Sport z satelity: Memoriał Br. Czecha i H. Muraszewskiego Zakopane '95 - Turniej skoków narciarskich

13.00 "Polskie ABC" - program dla dzieci
 13.45 Sport z satelity Memoriał Br. Czecha i H. Muraszewskiego cd. transmisji z Zakopanego
 14.30 Z batutą i humorem
 15.00 Listy od widzów
 15.10 Spotkania z prof. Wiktorem Zinem
 15.30 Program rozrywkowy
 15.55 Powitanie, program dnia
 16.00 Biografie: "Barbara Bittnerówna - Legenda baletu" - film dok. Zbigniewa Dziegiela
 17.00 Teleekspres
 17.15 Spojrzenie na Polskę
 17.30 Wspomnień czar: "Zapomniana melodia" film fab. prod. pol. (1938 r.) reż. Konrad Tom i Jan Fethe, wyst. Helena Grossówna, Aleksander Żabczyński, Jadwiga Andrzejewska, Michał Znicz i inni (83')
 19.05 Dobranocka
 19.30 Wiadomości
 20.00 "Misiek" - Kabaret Olgi Lipińskiej
 20.45 "Klub profesora Tutki" (13): "Przygoda na korytarzu"
 21.00 Panorama
 21.30 "Kamienne tablice" - film fab. prod. pol. (1985 r.) reż. Ewa i Czesław Petelscy, wyst.: Krzysztof Chamiec, Laura Łącz, Ewa Szykulska, Janusz Kłosiński i inni (135')
 23.40 Program na poniedziałek
 23.50 Czar par (10)
 1.05 Sportowa niedziela
 1.30 Zakończenie programu

PONIEDZIAŁEK 23.01.95

6.55 Dzień dobry z Polski, powitanie
 7.00 Panorama
 7.10 Dzień dobry z Polski cd. (Gdańsk)
 9.00 Wiadomości
 9.10 Program dnia
 9.15 "Tik - Tak": "Podróże" - program dla dzieci (powt.)
 9.45 "Jest jak jest" odc. 5 - "Niezapomniana melodia" - serial TVP (napisy w j. angielskim)
 10.15 Spojrzenia na Polskę
 10.30 Racja stanu
 11.00 7 dni świat
 11.30 Zaproszenie do Polski (powt.)
 12.00 Wiadomości
 12.10 Program dnia
 12.15 "Kamienne tablice" - film fab. prod. polskiej (1985), reż. Ewa i Czesław Petelscy (powt.) 135'
 14.30 "Odnalazłem spokój" reportaż (powt.)
 14.50 Powitanie, program dnia
 14.55 "Przez lądy i morza" - "Na nartach przez Grenlandię" cz. 1.
 15.20 "Gonące zawody" - "Zegarmistrzostwo"
 15.30 Historia: "Żandarmeria"
 16.00 Sportowy tydzień
 16.30 Raj - program dla młodzieży
 17.00 Teleekspres
 17.15 "Pierścień i Róża" odc. 4 - "Naprzód wiarusy, niech żyje król" - serial dla młodych widzów
 17.40 Film animowany dla dzieci
 18.00 "W labiryncie" odc. 39 - "Noworodek" i 40 - "Dlaczego?" - serial TVP (1989)

19.00 Kabaretowa Lista Przebojów
19.20 Dobranocka - Opowiadania
Muminków
19.30 Wadomości
20.00 Cztery czwarte - magazyn
20.30 Rokus-pokus - magazyn muzyczny
21.00 Panorama
21.30 Czarne, białe i w kolorze: "Człowiek z M3" - film fab. prod. polskiej (1969), reż. Leon Jeannot, wyk. Bogumił Kobiela, Iga Mayr, Barbara Madelska, Ewa Szykulska i inni 92'
23.00 Program na wtorek
23.10 "Gdzieś tam" - recital Tomasza Szweđa
23.35 "Śląski węzeł" - reportaż
0.05 Program na wtorek
0.10 Arcydzieła Muzyki Dawnej: Antonio Vivaldi - "Pory roku - Jesień" oryginały i transkrypcje
0.30 Głiny - magazyn policyjny
0.45 Zakończenie programu

WTOREK 24.01.95

6.55 Dzień dobry z Polski
7.00 Panorama
7.10 Dzień dobry z Polski (WOT)
9.00 Wiadomości
9.10 Program dnia
9.15 "Pierścień i Róża" odc. 4 - "Naprzód wiarusy, niech żyje król" - serial dla młodych widzów (powt.)
9.40 "W labiryncie" odc. 39 - "Noworodek" i 40 - "Dlaczego?" - serial TVP (1989) (powt.)
10.35 Tydzień prezydenta
10.45 Piosenki z tekstem (powt.)
11.00 Sportowy tydzień (powt.)
11.30 Raj - program dla młodzieży (powt.)
12.00 Wiadomości
12.10 Program dnia
12.15 Czarne, białe i w kolorze: "Człowiek z M3" - film fab. prod. polskiej, reż. Leon Jeannot (powt.) 92'
13.50 Cztery czwarte - magazyn (powt.)
14.25 Rokus pokus - magazyn muzyczny (powt.)
14.55 Powitanie, program dnia
15.00 "Panorama surrealizmu"
15.30 Historia - współczesność: "Po rozwiązaniu AK"
16.00 Sportowa apteka
16.30 "Lalamido, czyli porykiwania szarpidrutów"
17.00 Teleexpress
17.15 "Ciuchcia" - program dla dzieci
18.00 "Przyłbice i kaptury" odc. 7 - "Zemsta boga Kurho" - serial TVP (1989)
19.03 "Pożegnanie z Barbarą" - reportaż
19.20 Dobranocka: Miś Uszatek
19.30 Wiadomości
20.05 Tydzień prezydenta
20.15 "Ze sztuką na Ty"
20.45 Polska Kronika Filmowa
21.00 Panorama
21.30 "Tylko strach" - film fab. prod. polskiej (1992), reż. Barbara Sass 91'
23.00 Program na środę
23.05 "Marsjasz Niezwyciężony - rzecz o Romanie Pałastrze" - film dok. Aleksandra Kuca
23.37 "Kolekcja"

0.15 Program na środę
0.20 "Stan ducha" - "Zen"
0.35 Zakończenie programu

ŚRODA 25.01.95

6.55 Dzień dobry z Polski
7.00 Panorama
7.10 Dzień dobry z Polski cd.(Katowice)
9.00 Wiadomości
9.10 Program dnia
9.15 "Ciuchcia" - program dla dzieci (powt.)
10.00 "Przyłbice i kaptury" odc. 7 - "Zemsta boga Kurho" - serial TVP (powt.)
11.00 Sejmograf
11.10 "Pożegnanie z Barbarą" - reportaż (powt.)
11.30 Sportowa apteka (powt.)
12.00 Wiadomości
12.10 Program dnia
12.15 "Tylko strach" - film prod. polskiej (1992), reż. Barbara Sass (powt.) 91'
13.45 Historia współczesność: "Po rozwiązaniu AK" (powt.)
14.15 "Lalamido, czyli porykiwania szarpidrutów" (powt.)
14.45 Polska Kronika Filmowa (powt.)
14.55 Powitanie, program dnia
15.00 "Dokument trochę inny" - Film Andrzeja Brzozowskiego
16.00 Apetyt na zdrowie
16.30 Alternativi - program dla młodzieży
16.30 Alternativi
17.00 Teleexpress
17.15 "Polskie ABC" - program dla dzieci (powt.)
18.00 "Śliczna dziewczyna" - film fab. prod. pol. reż. Ireneusz Engler 48'
19.00 Auto-Moto-Klub - magazyn sportów motorowych
19.20 Dobranocka - Eliasz i Pustułka
19.30 Wiadomości
20.05 Sejmograf
20.15 Jeden z dziesięciu - teleturniej
20.45 Co nowego - Lidia Stanisławska
21.00 Panorama
21.30 Adaptacje literatury: "Ziemia Obiecana" odc. 4 (ost.) - serial prod. polskiej (napisy w j. angielskim)
22.15 Program na czwartek
22.25 "Kraina łagodności" cz. 3
22.50 Publicystyka
23.50 Program na czwartek
24.00 "Przegląd Kronik filmowych"
0.25 Arcydzieła Muzyki Dawnej: Antonio Vivaldi "Pory roku - Zima" Oryginały i transkrypcje
0.45 Zakończenie programu

CZWARTEK 26.01.95

6.55 Dzień dobry z Polski
7.00 Panorama
7.10 Dzień dobry z Polski cd. (Łódź)
9.00 Wiadomości
9.10 Program dnia
9.15 "Polskie ABC" - program dla dzieci (powt.)
10.00 "Śliczna dziewczyna" - film fab. prod. polskiej (powt.)
10.48 "Ginące zawody - zegarmistrzostwo" (powt.)
12.10 Program dnia
12.15 Adaptacje literatury: "Ziemia

obiecana" odc. 4 (ost.) serial prod. polskiej (powt.)
13.05 Jeden z dziesięciu - teleturniej (powt.)
13.35 Przegląd kronik filmowych (powt.)
14.05 "Auto-Moto-Klub" - magazyn sportów motorowych (powt.)
14.20 Co nowego - Lidia Stanisławska (powt.)
14.35 Arcydzieła Muzyki Dawnej: Antonio Vivaldi - "Pory roku - Zima" Oryginały i transkrypcje (powt.)
14.55 Powitanie, program dnia
14.59 "Mapa kultury" - Laboratorium sztuki
15.20 "Jak ja to lubię": Maciej Nowak - pan na Ratuszu
15.30 Publicystyka
16.05 Magazyn katolicki
16.30 Muzyczna Jedynka
17.00 Teleexpress
17.15 "Trzy + jedna" odc.1/13 - serial dla młodzieży, reż. Peter Tucek
17.55 "Najdłuższa wojna nowoczesnej Europy" odc. 9 - "Ausrotten" - serial TVP (napisy w j. angielskim)
19.05 Reportaż
19.20 Dobranocka: Podróż Kapitana Klipera
19.30 Wiadomości
20.00 Studio kontakt
20.45 "Tata, a Marcin powiedział"
21.00 Panorama
21.30 Spektakl, który lubię i pamiętam: Jerzy Mikke proponuje: "ostatni z jagiellonów" cz. 2 autor: Jerzy Mikke reż. Laco Adamik wyst.: Jerzy Radziwiłowicz, Aleksander Fabisiak, Jerzy Bińczycki i inni 55' + 10' wstępu

22.35 Program na piątek
22.40 "Co nam w duszy gra"
23.40 Program na piątek
23.45 Za metą - magazyn sportowy
0.45 Zakończenie programu

PIĄTEK 27.01.95

6.55 Dzień dobry z Polski
7.00 Panorama
7.10 Dzień dobry z Polski cd. (Szczecin)
9.00 Wiadomości
9.10 Program dnia
9.15 "Trzy + jedna" odc. 1/13 - serial dla młodzieży (powt.)
9.45 "Najdłuższa wojna nowoczesnej Europy" odc. 9 - serial TVP (napisy w j. angielskim)(powt.)
10.55 Diariusz - magazyn rządowy
11.05 Magazyn katolicki (powt.)
11.30 Pegaz - tygodnik kulturalny
12.00 Wiadomości
12.10 Program dnia
12.15 Za metą - magazyn sportowy (powt.)
13.15 Biografie: "Bittnerówna -legenda baletu" film dok. (powt.)
14.15 "Muzyczna Jedynka"
14.45 Studio kontakt (powt.)
15.30 Powitanie, program dnia
15.35 Weekend
16.00 Zaproszenie do Polski
16.20 Weekend
16.30 Rock raport
17.00 Teleexpress

Dokończenie programu TV Polonia:

17.15 "Tik tak": "Podróże" - program dla dzieci
18.00 Weekend
18.10 "Jest jak jest" odc. 6 - "Každy ma swojego goryla" - serial TVP (napisy w j. angielskim)
18.35 Weekend
19.00 Hity satelity
19.20 Dobranocka - Lis Leon
19.30 Wiadomości
20.05 Diariusz - magazyn rządowy
20.15 Magazyn kulturalny
20.30 Polska Kronika Ogórkowa
20.40 Weekend
21.00 Panorama
21.30 "Dom" odc. 9 - "Po obu stronach muru" - serial fabularny prod. Polskiej (napisy w j. angielskim).
23.05 Program na sobotę
23.15 Pałec - magazyn muzyczno-rozrywkowy
24.00 "Inti Illimani" cz. 1
0.40 Program na sobotę
0.45 Kino Nocą: "Wilczyca" - film fab. prod. pol. (1983), reż. Marek Piestrak, wyk. Krzysztof Jasiński, Iwona Bielska, Olgierd Łukaszewicz, Stanisław Brejdygant i inni 99'
2.20 Zakończenie programu

SOBOTA 28.01.95

8.00 Powitanie, program dnia
8.05 Hity satelity (powt.)
8.25 Bravo! Bis!
9.00 Wiadomości
9.10 "Ziarno" - program katolicki
9.35 Bravo! Bis!
12.00 Wiadomości
12.10 Program dnia
12.15 Weekend
12.30 Mała księżniczka, odc. 15 - serial

anim. dla dzieci
12.55 Weekend
13.30 "Posiady w Atmie" cz. 2
14.10 Weekend
14.40 "Lato leśnych ludzi" odc. 5 (ost.) serial TVP
15.55 Powitanie, program dnia
16.00 Weekend
17.00 Teleexpress
17.15 Weekend
18.00 Teatr Komedii: "Lekarz miłości" autor: Włodzimierz Perzyński, reż. Barbara Borys-Damięcka, wyk.: Katarzyna Tatarak, Małgorzata Pieńkowska, Krzysztof Wakuliński 66'
19.05 Weekend
19.15 Dobranocka: przygody Misia Coralgola - "Colargol na biegunie północnym"
19.30 Wiadomości
20.05 3Wieczorny uniwersytet telewizji Lekkiej, Łatwej i Przyjemnej" wykład XVII
21.00 Panorama
21.30 "Aktorzy prowincjonalni" - film fab. prod. pol. (1979), reż. Agnieszka Holland, wyk. Tadeusz Huk, Halina Łabonarska, Jan Ciecierski, Sława Kwaśniewska i inni 103'
23.15 Program na niedzielę
23.20 Słowo na niedzielę
23.25 "Benefis Olgierda Łukaszewicza" 0.20 Program na niedzielę
0.30 "Bez prądu IRA"
1.30 "Dom" odc. 9 - "Po obu stronach muru" - serial fabularny, prod. pol. (napisy w j. angielskim) (powt.)
3.05 Zakończenie programu

NIEDZIELA 29.01.95

8.00 Powitanie, program dnia
8.05 "Aktorzy prowincjonalni" - film fab. prod. pol. (1979) (powt.) 103'

9.50 "Lato leśnych ludzi" odc. 5 (ost.) - serial TVP (powt.)
11.15 Studio kontakt - magazyn polonijny (powt.)
12.00 "Na polską nutę" - program dla dzieci
12.45 "Buczka" - film dla młodzieży, reż. A. Sokołowska 90'
14.30 Z batutą i z humorem
15.00 Listy od widzów TV Polonia
15.10 Spotkania z prof. Wiktorem Zinnem
15.30 Tele Rinn
16.00 Powitanie, program dnia
16.05 Biografie: "Zły" - Leopold Tyrmand - film dok.jerzego Sztwiertni
17.00 Teleexpress
17.15 Spojrzenia na Polskę
17.30 Wspomnienia czar: "Biały murzyn" - film fab. prod. pol.(1939), reż. Leonard Buczkowski, wyk. Tamara Wiszniewska, Jerzy Pichelski, Aleksander Zabczyński, Barbara Orwid i inni 86'
19.05 Dobranocka
19.30 Wiadomości
20.05 "Jak się kręci" - Kabaret Olgi Lipińskiej
21.00 Panorama
21.30 "Kapitał, czyli jak w Polsce zrobić pieniądze" - komedia prod. pol. (1989), reż.: Feliks Falk, wyk. Piotr Machalica, Gabriela Kownacka, Jakub Jabłoński, Andrzej Grabowski i inni 84'
22.50 Program na poniedziałek
23.00 Piosenki Warsa w Piwnicy pod Baranami
23.50 Sportowa niedziela
0.15 Program na poniedziałek
0.20 "20 lat Budki Suflera - czyli przebój za przebojem"
1.20 Zakończenie programu.

POLSKIE STOWARZYSZENIE NA RZECZ OSÓB Z UPOŚLEDZENIEM UMYSŁOWYM

APEL O SERCE I... POMOC

Koło Osób Upośledzonych w Gorlicach zarejestrowane w 1991 r. należy do Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym (Członka Międzynarodowej Ligi Stowarzyszeń).

Celem naszej działalności (Statut art. 5/1991 r.) jest między innymi niesienie pomocy materialnej ubogim rodzinom mającym chore (upośledzone umysłowo) dziecko.

Ponieważ jesteśmy organizacją społeczną nie posiadamy żadnych funduszy i stałych źródeł dochodów.

Zwracając się do Państwa liczymy na życzliwość i przychylność naszym poczynaniom. Bylibyśmy bardzo wdzięczni za ofiarowanie naszym wychowankom (do Koła należy 98 dzieci w wieku od 1 do 25 lat), artykułów spożywczych, higienicznych, odzieżowych itp, lub pieniędzy.

Koło w Gorlicach - ul. Wąska 5/5
Nr Konta: PKO Gorlice 49634 - 40035 - 132

Licząc na Państwa wspaniałomyślność i wrażliwe serce z góry dziękujemy w imieniu rodziców i ich chorych dzieci.

Przewodniczący
Zarządu Koła
Stanisława Hotłós

STOWARZYSZENIE INŻYNIERÓW I TECHNIKÓW POLSKICH WE FRANCJI - KOMUNIKAT:

NIEDZIELA 15 STYCZNIA 1995: OBIAD - "OPLATEK"

Po Świętach zapraszamy członków i sympatyków na tradycyjne podzielenie się opłatkiem, podczas polskiego obiadu, który odbędzie się w domu SPK o godz. 12.30. W programie - świąteczne dania i śpiewanie kołęd.

SOBOTA 4 LUTEGO 1995: TRADYCYJNY BAL KARNAWALOWY SITPF

Uprzejmie prosimy członków i sympatyków o zarezerwowanie w swych kalendarzach pierwszej soboty lutego na nasz tradycyjny bal karnawałowy, który w Nowym roku zapowiada się wyjątkowo interesująco. Będzie to bal maskowy z konkursem na najlepszą parę taneczną i najciekawsze przebranie.

Zarząd i Prezes SITPF

UWAGA! SPROSTOWANIE

W zamieszczonym (G.K. n°39 - 6.XI.1994) "Apelu" o pomoc w dokończeniu renowacji pomnika "Bajonczyków" w La Targette pominięte zostały dwie pierwsze cyfry z numeru konta, na które można wpłacać datki. Pełen numer jest następujący: **C.C.P. Paris 10-292-11-N**, adres: **Federation des Association d'Anciens Combattants, Resistants et Mutilés de Guerre Polonais** (dopisek: La Targette).

przepisów przedwojennych szkół wyższych, dostosowanych jednak do potrzeb i specyficznych warunków polskiej diaspory.

Uniwersytet wykształcił wielu specjalistów, którzy dziś zajmują poważne stanowiska w nauce światowej.

W trosce o szkolnictwo podstawowe i średnie zorganizowano w PUNO dwuletnie Studium Pedagogiczne, umożliwiające studentom uzyskanie kwalifikacji nauczycielskich. W Chicago afiliowano przy PUNO Polski Instytut Nauki i Kultury.

Polski Uniwersytet na Obczyźnie prowadził i prowadzi ożywioną działalność w zakresie kontaktów z innymi placówkami naukowymi na całym świecie, m.in. w Wielkiej Brytanii, Stanach Zjednoczonych, Niemczech, Szwecji czy Holandii. Pięć lat temu podpisał umowę o współpracy z Uniwersytetem Lusitane i z Katolickim Uniwersytetem w Lizbonie. Pracownicy PUNO biorą czynny udział w pracach Polskiego Towarzystwa Naukowego na Obczyźnie a wielu z nich pracowało lub nadal pracuje zawodowo jako naukowcy na obcych uczelniach np. m.in. prof. Jan Bobrowski (Imperial College of Science and Technology London), prof. o. Józef Bocheński (Uniwersytet Fryburski - b. dziekan wydziału filozoficznego i b. rektor Uniwersytetu Fryburskiego), prof. Józef Bujnowski (uniwersytety w Amsterdamie, Heidelbergu i Londynie), prof. Stanisław Eile (Uniwersytet Londyński), prof. Aleksander Gella (uniwersytet w Buffalo), prof. Roderyk Lange (Uniwersytet Poznański), prof. Jan Drewnowski (Szkoła Główna Handlowa w Warszawie, uniwersytety w Legon, Hadze i Genewie), prof. Mieczysław Paszkiewicz (Uniwersytet Londyński), prof. Andrzej Żaki (Uniwersytet San Marcos w Limie), prof. Edward Szczepanik (Uniwersytet Sussex). Wielu profesorów PUNO posiada zaszczytne wyróżnienia obcych placówek naukowych. Ostatnio prof. Mieczysław Sas-Skowroński został (jako pierwszy Polak) członkiem Portugalskiej Akademii Sztuki i Nauki a prof. Zygmuntowi Markowskiemu uniwersytet w Bukareszcie nadał tytuł doktora honoris causa.

REKTORZY PUNO:

prof. dr Oskar Halecki (1939-1940),
prof. dr Tadeusz Brzeski (1949-1958),
prof. dr Cezaria Baudouin de Courtenay Jędrzejowiczowa (1958-1967),
prof. dr Tadeusz Sulimirski (1969-1979),
prof. dr Jerzy Gawenda (1979-1986),
prof. dr Sas-Skowroński (1986-1992),
prof. dr inż. Józef Biliński (1992-1994).

prof. dr Zdzisław Wałaszewski (pełniący obowiązki rektora styczeń - wrzesień 1994),
prof. dr Jan Drewnowski, (1994-).

Obecnie Polski Uniwersytet na Obczyźnie prowadzi działalność na trzech wydziałach: Wydziale Humanistycznym (dziekan - prof. dr Mieczysław Paszkiewicz), Wydziale Prawa i Nauk Społecznych (dziekan - prof. dr Jerzy Gawenda) i Wydziale Nauk Technicznych (dziekan - prof. dr inż. Stanisław Portalski. Rektorem PUNO jest prof. dr Jan Drewnowski, prorektorem prof. dr Zdzisław Wałaszewski, sekretarzem prof. dr Tomasz Piesakowski. W skład senatu akademickiego oprócz wyżej wymienionych (rektora, prorektora i dziekanów) wchodzi: prof. dr Aleksander Blum, prof. dr Józef Bujnowski, prof. dr Zofia Butrym, prof. dr Benedykt Dytrych, prof. inż. Zbigniew Gąsiewicz, prof. dr E. Hatcher, prof. dr Alicja Iwańska, prof. dr Irena Lachman, prof. dr H. Leeming, prof. dr Zygmunt Makowski, dr Franciszek Karbownik.

prof. dr Jan Drewnowski - obecny rektor PUNO

Zgodnie z nowym statutem uchwalonym (1990 r.) przez Nadzwyczajne Zebranie Ogólne Profesorów zadaniem PUNO jest:

- 1) prowadzenie nauczania na poziomie akademickim, ze szczególnym uwzględnieniem studiów językowych i historycznych Polski;
- 2) prowadzenie badań naukowych i ogłaszanie prac naukowych;
- 3) przygotowywanie pracowników naukowych;
- 4) organizowanie kursów i wykładów w celu popularyzacji wiedzy.

Polski Uniwersytet nadaje stopnie naukowe niższe i wyższe. Niższymi stopniami naukowymi są: stopień bakałarza, otrzymywany po trzyletnich studiach, stopień magistra, oraz stopień inżyniera magistra nauk technicznych, otrzymywane po ukończeniu pełnych studiów z pracą magisterską włącznie. Stopniem wyższym jest stopień doktora. Warunkiem ubiegania się o stopień doktora jest posiadanie stopnia magistra lub magistra inżyniera. PUNO może zaliczyć studia, odbyte poprzednio, celem przyznania stopnia magistra, lub inżyniera; może również nostryfikować stopnie zagraniczne, pod warunkiem uzupełnienia brakujących przedmiotów. Rady Wydziałowe mogą nadawać honorowe stopnie doktorskie z zatwierdzeniem przez senat.

DOKTORZY HONORIS CAUSA

PUNO (1969-1989):

Zygmunt Nagórski, Władysław Wrażeń, Marian Kukiel, Adam Pragier, Roman Wajda, Stanisław Ostrowski, Oskar Halecki, Mieczysław Chmielewski, Tadeusz Kasprzycki, Tadeusz Reichstein, Henryk Zygalski, Marian Bohusz-Szysko, Moller Christensen, Regina Oppman, Tadeusz Sulimirski, Władysław Bartoszewski, Józef Czapski, Józef Maria Poniatowski, Edward Raczyński, Andrzej Panufnik, Janina Heydzianka-Pilatowa, Klemens Rudnicki, Stanisław Maczek, Caroline Cox, Karolina Lanckorońska, Peter Bander van Duren, John Tanner, Władysław Rubin.

Siedziba Uniwersytetu znajduje się w Polskim Ośrodku Społeczno Kulturalnym (238-246 King Street, London W6 ORF, tel.081/ 846.9305).

W 1977 roku powstało w Szwajcarii Towarzystwo Przyjaciół Polskiego Uniwersytetu na Obczyźnie, programowo zorientowane na krzewienie idei polskiej wyższej uczelni w wolnym świecie oraz materialne jej wspieranie. Również w Szwajcarii wydawany jest od 1979 roku kwartalnik PUNO "Universitas", którego założycielem i redaktorem jest prof. dr Andrzej Żaki.

opr. Z.A. JUDYCKI

Opracowano na podstawie książki jubileuszowej "Polski Uniwersytet na Obczyźnie PUNO 1.12.1939 - 1.12.1989" oraz XXXVI Rocznika Polskiego Towarzystwa Naukowego na Obczyźnie (1992/93).

ZE ŚWIATA

■ *Czołgi rosyjskie wdarły się do centrum stolicy Czeczenii. Bombardowania i ostrzał artyleryjski przyniósł wiele ofiar śmiertelnych wśród ludności cywilnej. Pałac prezydencki został otoczony.*

■ *Jan Paweł II rozesał przywódcom państw Orędzie Pokoju, na 1995 rok.*

■ *Przywódcy Serbów i Bośniaków podpisali układ o zawieszeniu broni na 4 miesiące.*

■ *Prezydent Rosji B. Jelcyn wprowadził cenzurę na informacje dotyczące konfliktu w Czeczenii.*

■ *We Włoszech upadł rząd S. Berlusconi. Komentatorzy mówią o ponownych wyborach parlamentarnych na wiosnę bieżącego roku.*

■ *Korea Północna zwolniła po 13 dniach amerykańskiego lotnika zestrzelonego nad jej terytorium. USA oznajmiły o błędzie nawigacji helikoptera, zaś Koreańczycy o pełnieniu misji szpiegowskiej.*

■ *Seria zamachów bombowych przełała się przez Turcję. Władze tureckie oskarżają o podłożenie bomb separatystów kurdyjskich.*

■ *Francja zawiesiła połączenia morskie i lotnicze z Algirią po porwaniu jej samolotu przez islamskich terrorystów. Po 54 godzinach francuskim komandosom udało się zabić porywaczy i uwolnić zakładników.*

■ *Austria, Finlandia i Szwecja przystąpiły 31 grudnia 1994 roku do Wspólnoty Europejskiej. "12" stał się "15", a Unia po raz pierwszy graniczy m.in. z Rosją.*

■ *Sąd litewski skazał na karę 2 lat więzienia i konfiskatę mienia sowieckiego generała oskarżonego o udział w krwawym stłumieniu manifestacji w 1991 roku w Wilnie.*

■ *Rekord w wysyłaniu świątecznych kartek przez jednego mieszkańca pobili na przełomie roku Finowie. W 5 milionowej Finlandii wysłano 46 milionów kartek.*

CZECZENIA A SPRAWA POLSKA

W dalekiej Czeczenii, będącej bramą Kaukazu, trwa wojna. Czym dalej na Zachód, tym słabsze echa walk Czeczeńców o zachowanie swojej niezawisłości. Przypomnijmy kilka historycznych faktów z dziejów tej dalekiej republiki. Wojna, zakończona przyłączeniem Czeczenii do Rosji w 1859 roku, trwała 50 lat. W 1924 roku odbywa się "historyczna" powtórka przyłączenia Czeczenii, tym razem do Związku Sowieckiego. W latach 40-tych wybucha, bardzo mało znane, powstanie przeciw Sowietaom, a ostatni z partyzantów doczekują, w wysokich górach, przyjscia na te tereny ofensywy niemieckiej. Był to jedyny przykład narodowego powstania przeciw władzy sowieckiej w historii imperium. Stalin za karę wysiedla Czeczeńców do Azji Środkowej, a oficjalnym powodem jest ich "kolaboracja z hitlerowcami". Czeczeńcy wracają do swoich domostw dopiero w 1957 roku, za rządów Chruszczowa. W 1991 na czele republiki staje były generał lotnictwa Dudajew, znany z posiadania "czarnego pasa" karate, który pod hasłami niepodległości wygrywa wybory prezydenckie (80% głosów).

Rok później Czeczenia ogłasza niepodległość i przeżywa oderwanie się od niej Inguszetii, zamieszkałej w dużym procencie przez Rosjan.

Jedynym krajem, uznającym niepodległość nowego państwa, jest nieuznawany na arenie międzynarodowej, Cypr turecki. Rosjanie usiłują pozbyć się Dudajewa montując i popierając wewnętrzną opozycję. Dudajew wychodzi z tej próby zwycięsko, a Moskwie pozostaje otwarta interwencja.

U źródeł rosyjskiej niezgody na niezależność Czeczeni, leży strategiczne położenie Republiki oraz bogate złoża ropy. Jelcyn może też liczyć na częściowe poparcie tamtejszych, rdzennych Rosjan, dla których Czeczeńcy to głównie przedstawiciele wszechobecnej mafii.

Początkowo interwencja Rosji spotkała się z całkowitą neutralnością Zachodu. USA wielokrotnie zapewniały o nieingerowaniu w "wewnętrzne sprawy Rosji". W mass-mediach całą sprawę starano się wytonować. Jednak ofiary cywilne i natężenie walk spowodowały kilka wypowiedzi międzynarodowych w odmiennej tonacji. Nowe echa pojawiły się w oficjalnych wypowiedziach Stanów Zjednoczonych, a na potępienie agresji zdobyła się Republika Czeska.

Tych kilka danych pozwoli nam przejść do rozważań nad przysłowiową już kwestią: słoń a sprawa polska. Jak na tym tle wygląda bowiem oficjalnie stanowisko RP? Tuż po pierwszych

wypowiedziach amerykańskich, nasze MSZ pospieszyło z wydaniem podobnego w treści komunikatu o "wewnętrznej sprawie Rosji" w związku z jej agresją na Czeczenię. USA, które mają swoje interesy globalne, stanowisko w sprawie tej wojny zająć musiały. Polska nie!

Pośpiech z deklaracją wobec Moskwy przypomina, jako żywo, znane nam uzależnienie wasała od Wielkiego Brata. W kontekście np. stanowiska Czech, robi się wręcz głupio. MSZ zaprezentowało nie tylko lizusowstwo, ale wręcz obłudę. W kraju o tradycjach walki o wolność własną i cudzą, stanowisko takie jest nie do przyjęcia. Poza tym niektórzy politycy znad Wisły głośno się przechwalali o pierwszeństwie Polski w obalaniu komunizmu. Czy aby na pewno wszystko tu obalono?

Czasami lepiej jest milczeć, niż zajmować się czymś zbyt pospiesznie i pochopnie. Roztropność powinna być cnotą polityków. Roztropność nie oznacza jednak strachu.

Pozostaje tylko pytanie, na ile stanowisko polskiego MSZ jest zgodne z sympatiami i odczuciami polskiego narodu? W czym niżej podpisany, u progu Nowego Roku 1995, pokłada nadzieję.

Bogdan USOWICZ

Z ostatniej chwili: Ostatnie doniesienia agencyjne mówią o ciężkich walkach w centrum stolicy Czeczenii - Groznm. Jelcyn, wymachując przed kamerami telewizyjnymi kieliszkiem szampana, uznał przywrócenie "pokoju" (!!) w Czeczenii za priorytet rosyjskiej polityki. W dalekim Rzymie, Ojciec św., apelując dramatycznie o pokój w świecie, uznał sytuację w Czeczenii za najcięższą. Z przesłania tego jeszcze raz wynika prymat moralności nad polityką. Warto by przypomniano sobie o tym także w kraju pochodzenia papieża.

B.U.

SAMODZIELNY ODDZIAŁ KOŁA B. ŻOŁNIERZY ARMII KRAJOWEJ WE FRANCJI

informuje o wyłonieniu nowego Zarządu, który został wybrany na Walnym Zebraniu 24 listopada 1994.

Prezes: **Jerzy Lipowicz**

Wiceprezes i pomoc

AK-owcom w Polsce: **Barbara Bałta**
Sekretarz: **Helena Kolanowska**

Skarbnik: **R. Działowski-Gintowt**
Członkowie Zarządu: **Adam Tokarski,**
Aleksander Dobraczyński

Jerzy LIPOWICZ - prezes

Kronika polonijna

Redaguje Zbigniew A. Judycki

KONGRES KULTURY POLSKIEJ NA OBCZYŹNIE

pod patronatem JE Ks. abp Szczepana Wesolego

Polski Ośrodek Społeczno-Kulturalny (POSK), 240 King Street, London W.P. ORF

20 - 26 SIERPNIĄ 1995

KOMITET ORGANIZACYJNY

Przewodniczący: Prezes Polskiego Towarzystwa Naukowego na Obczyźnie - *prof. dr Edward Szczepanik*; **wiceprzewodniczący:** Rektor Polskiego Uniwersytetu na Obczyźnie - *prof. dr Jan Drewnowski*, Prezes Stowarzyszenia Techników Polskich w W.B. - *inż. Adam Ostrowski*, Prezes Polskiego Towarzystwa Historycznego w W.B. - *mgr Aleksander Szkuta*. **Organizatorzy sesji naukowych:** *mgr Zbigniew Błażyński, prof. dr Jan Drewnowski, prof. dr Alicja Iwańska, dr Roman Lewicki, prof. dr Zygmunt Makowski, prof. dr Mieczysław Paszkiewicz, prof. dr Tomasz Piesakowski, mgr Andrzej Suchcitz, mgr Aleksander Szkuta*. **Redaktor Naczelny Prac Kongresowych:** *prof. dr J. Jasnowski*. **Redaktor Wykonawczy Prac Kongresowych:** *prof. dr Z. Wałaszewski*. **Skarbnik General.:** *prof. inż. arch. Zb. Gąsiewicz*. **Skarbnik:** *L. Maik*. **Referat dokumentacji:** *prof. dr K. Domaniewska-Sobczak*. **Komisja Imprez Artyst.:** *prof. dr inż. St. Portalski*.

PROGRAM KONGRESU

Część I. Historia drugiej emigracji: Materiały do dziejów polskiego uchodźstwa niepodległościowego 1939-1991.

1. Władze RP na obczyźnie podczas II wojny światowej - org. sesji mgr Zbigniew Błażyński. Odbudowa Władz RP we Francji (*T. Wyrwa*). Władze RP w Wielkiej Brytanii (*Zacharias, H. Batowski, M. Hułas, A. Bohdanowicz, A. Suchcitz, R. Turkowski*). Polityka wojskowa (*Z. Wawer, M. Ney-Krwawicz*). Polityka krajowa (*A. Friszke, A. Leśniowski*). Polityka zagraniczna (*M.K. Kamiński, E. Kołodziej, P. Wandycz*). Kalendarium władz RP 1939-1945 (*B. Janicka*).

2. Mobilizacja uchodźstwa do walki politycznej 1945-1990 - org. sesji dr Leonidas Kliszewicz. Rozwiązanie PSZ i organizacje b. żołnierzy (*J. Morawicz*) Organizacje religijne (*Gula, A. Bieta, A. Gaś, B. Wandooeff, O. Pietrykowski*) wychowawcze (*J. Bemasiński, B. Lesiecki, E. Brzeska*), kulturalne (*J. Kozielec, D. Ratajczak*), społeczne (*Z. Szopiak*) i prasa (*M.B., Topolska*). Organizacja oświatowa w W. Brytanii (*T. Radzik, L. Maik*). Organizacje naukowe (*T. Radzik, M. Topolska*). Rada koordynacyjna Polonii Wolnego Świata (*A. Rynkiewicz*). Roda Pomocy Uchodźcom Polskim (*I. Nowotna*).

3. Kierownictwo obozu niepodległościowego na obczyźnie 1945-1990 - org. sesji mgr Aleksander Szkuta. Reorganizacja władz RP po utracie międzynarodowego

uznania (*J. Gawenda*). Rozłam polityczny w latach 1954-72 (*A. Urban*). Władze RP na uchodźstwie w latach 1972-90 (*M. Drozdowski, S. Nicieja, B. Waldorff, Z. Szadkowski, E. Szczepanik, R. Turkowski, S. Borczyk*). Skarb Narodowy (*K. Trzeciak*). Stronnictwa i ugrupowania polityczne (*J. Koźniewski, T. Affeltowicz, S. Wąsik, I. Czarna, S. Wiszniowski, T. Drzewicki, J. Gawenda, J. Radomyski, W. Netter*). Światowy Zjazd Wolnych Polaków (*A. Rynkiewicz*).

4. Akcja niepodległościowa na terenie międzynarodowym 1945-1990 - org. sesji prof. dr Tomasz Piesakowski. Polska działalność niepodległościowa w krajach zachodnich (*W. Baliński, A. Balko, W. Broniwoj-Orliński, A. Dworski, J. Jaworska, J. Kobyłański, E. Kruszewski, S. Morawski, B. Mrozowska, E. Rożek, J. Skoryna-Lipski, M. Szczeciński, J. Ursyn-Niemcewicz, Z. Zak-Stadsors, J. Zubrzycki, A. Żaki*). akcje przez organizacje międzynarodowe (*Z. Szkopiak, S. Grocholski, S. Wąsik, S. Gebhardt*). Współpraca z narodami Europy Środkowo-Wschodniej (*E. Szczepanik, Z. Szkopiak, O. Stepan*). Demaskowanie zbrodni katyńskiej (*J. Zawodny*). Obrona spraw Polaków w ZSRR (*T. Piesakowski*). Pomoc "Solidarności" (*E. Szczepanik, G. Ward, T. Jarzębowski*).

5. Pomoc Krajowi przez niepodległościowe uchodźstwo 1945-90 org. sesji dr Roman Lewicki. Pomoc polityczna (*E. Szczepanik*). Pomoc moralna i kulturalna (*M. Paszkiewicz*). Pomoc materialna (*R. Lewicki, J. Skowronek, K. Asipowicz*). Służba informacyjna i analityczna (*J. Krok-Paszkowski, J. Nowak-Jeziorański, L. Gawlikowski, B. Heydenkorn, R. Lewicki, J. Skowronek, S. Mostwin, J. Radomyski*).

6. Zakończenie działalności Władz RP na uchodźstwie 1989-1991 - org. sesji mgr Zbigniew Błażyński. Konsekwencje konferencji "Okrągłego Stołu" (*W. Jarzębiak*). Przekazanie insygniów prezydenckich do Kraju (*Z. Błażyński*). Rada narodowa RP (*R. Turowski*). Komisja Likwidacyjna Rządu RP na Uchodźstwie (*E. Szczepanik*).

7. Wybór dokumentów. - org. sesji mgr Andrzej Suchcitz. Współpracownicy: *mgr Ludwik Maik i dr Wojciech Rojek*.

Część II. KRAJ I EMIGRACJA: Stan Kraju, Potrzeby i Możliwości Pomocy Polonijnej.

8. Zagadnienia ekonomiczne - org. sesji prof. dr J. Drewnowski. Ocena polityki gospodarczej III RP (*P. Dembiński*). Zagadnienia monetarne. Wkład emigracji do procesu prywatyzacji (*S. Gomułka*).

9. Zagadnienia technologiczne - org.

sesji prof. dr Zygmunt Makowski. Stan technologii. Nauka i badania. Ochrona środowiska. Pomoc techniczna. (*Prof. Olgierd Zienkiewicz, prof. Jan Bobrowski, prof. Zygmunt Makowski*).

10. Zagadnienia humanistyczne - org. sesji prof. dr Mieczysław Paszkiewicz. Filozofia (*L. Kolakowski*). Historia (*J. Garliński*). Literatura (*J. Bujnowski*). Nurty kulturalne w Kraju i na obczyźnie (*A. Ciechanowiecki*).

11. Zagadnienia społeczne - org. sesji prof. dr Alicja Iwańska. "Testamenty" i przekazy tradycji polskiej (*S. Andrzejewski*). Desowietyzacja w III RP (*J. Karpiński*). Polityka socjalna w III RP (*A. Tymowski*). Przyszłość i rola społeczeństw polonijnych (*Z. Kruszewski*).

ROZKŁAD ZAJĘĆ:

20 sierpnia: godz. 10-18: - rejestracja uczestników (westibul POSK); godz. 12: - Msza w. w Kościele św. Andrzeja Boboli; godz. 16: - Otwarcie Kongresu w Sali teatralnej POSK:

- Powitanie: prezes PTNO, prof. Edward Szczepanik; Przemówienie: Patron Kongresu ks. Abp Szczepan Wesoły; Wykład inauguracyjny: "Historyczna Rola Drugiej Emigracji" prof. Jerzy Skowronek; Otwarcie wystaw: malarstwa, książki i zbiorów emigracyjnych; godz. 18: - Spotkanie towarzyskie w Sali Malinowej POSK.

Część 1: HISTORIA DRUGIEJ EMIGRACJI:

Poniedziałek, 21 sierpnia, godz. 10-13 i 15-18: - Sesja I: Władze RP na obczyźnie podczas II wojny światowej (s. Teatralna); Sesja II: Mobilizacja uchodźstwa do walki politycznej, 1945-90 (s. Malinowa); godz. 19.30: Koncert (s. Teatralna) - orkiestra symfoniczna z Warszawy.

Wtorek, 22 sierpnia godz. 10-13 i 15-18: - Sesja III: Kierownictwo obozu niepodległościowego na obczyźnie, 1945-90 (s. Teatralna); Sesja IV: Akcja niepodległościowa na terenie międzynarodowym, 1945-90 (s. Malinowa); godz. 19.30: Wieczór tańców ludowych (s. Teatralna) - zespół "Mazury".

Środa, 23 sierpnia, godz. 10-13 i 15-18: - Sesja V: Pomoc Krajowi przez niepodległościowe uchodźstwo, 1945-90 (s. Teatralna); Sesja VII: Wybór dokumentów (s. Wykładowa PUNO); godz. 19.30: Wieczór filmowy (s. Teatralna) - wybór filmów emigracyjnych.

Część 2: KRAJ I EMIGRACJA:

Czwartek, 24 sierpnia, godz. 10-13 i 15-18: - Sesja VIII: Zagadnienia ekonomiczne (s. Malinowa); Sesja X: Zagadnienia humanistyczne (s. Teatralna); godz. 19.30: Przedstawienie teatralna - "Karczma" Krzysztofa Choińskiego.

Piątek, 25 sierpnia, godz. 10-13 i 15-18: - Sesja IX: Zagadnienia technologiczne (s. Malinowa); Sesja XI: Zagadnienia społeczne (s. Teatralna); Godz. 19: Pożegnalna kolacja (s. Malinowa).

Sobota, 26 sierpnia, godz. 10-13 i 15-18: - Zebranie przedstawicieli polskich instytucji naukowych na obczyźnie (s. Malinowa).

LA FERTE: ŚWIĘTA W RODZINNEJ ATMOSFERZE

Wigilia Bożego Narodzenia na zawsze pozostaje w mej pamięci jako Święto związane z rodziną, z czymś dobrym, z niezapomnianym nastrojem radości i oczekiwania narodzin Chrystusa. Jest to dzień z mamą, ojcem, życzeniami przy oplatku, uroczystą wilią, choinką, kolędami no i prezentami.

Ta Wigilia, którą w tym roku spędziłam, ze swymi dorosłymi już synami, w La Ferté sous Jouarre, była właśnie taka.

Cichy, zimowy zmierzch, choć bez śniegu za oknem, a my przybyliśmy na ten dzień z różnych stron Francji, a nawet z Belgii. Przy pięknie ubranych stołach, po przełamaniu się oplatkiem, wysłuchujemy życzeń, które złożył nam Ks. kanonik Antoni Biel i słuchamy pięknego wiersza - Jana Kasprowicza - który recytowała pani Stanisława Balleux. Potem zasiedliśmy do tradycyjnej, jedynej w swoim rodzaju w ciągu całego roku, wieczerzy wigilijnej. Czegóż tam nie było. Sałatki, rolmopsy, ryba, ciasta, kompot, owoce, kluski z makiem oczywiście też. Jedliśmy, pili dobrą kawę i herbatę a potem śpiewaliśmy nasze, polskie kolędy. O 23.00 - tradycyjna Pasterka, którą odprawili: sekretarz generalny PMK. Ks. kan. A. Biel i przybyły z Chamigny Ks. F. Strużek.

Podczas Mszy św. przygrywały dwie panie: mama - Barbara Rerard, na organach elektrycznych i córka, Elżbieta - na skrzypcach.

Drugiego dnia uroczyste śniadanie, wspaniały obiad i niemniej

dobra kolacja. Odpoczynek w przyjemnie urządzonej pokojach. O wszystko to zatroszczyły się przeurocze siostrzyczki ze Zgromadzenia Sióstr Sercanek a więc: S. przełożona Bernadeta, S. Ewelina, S. Jeremia i S. Lidwina. W swoim i innych imieniu, dziękuję za ten czas spędzony w La Ferté, w Domu Polskiej Misji Katolickiej. Byłabym niewdzięczna gdybym nie wspomniała o rodzinie, tak dobrze przygotowującej, wraz z siostrami, potrawy świąteczne. Z całego serca dziękujemy.

Elżbieta KAMIŃSKA wraz z synami.

ESCAUDAIN: SPOTKANIE Z MIKOŁAJEM!

Grudniowe, sobotnie popołudnie. Jak zwykle o tej porze roku, w północnej Francji zimno i deszcz. Mimo zewnętrznej aury, sala "Jana Pawła II" w Escaudain,

gromadzi ponad 70 dzieci na spotkaniu ze św. Mikołajem, który obowiązkowo musi znać język polski i francuski, jak również musi być zorientowany w

zachowaniu dzieci: w domu, w szkole i na katechizmie. Przed spotkaniem z Mikołajem i oczekiwany paczkami, prowadziliśmy śpiew z dziećmi i rodzicami. Ks. Józef serdecznie wszystkich powitał, ciesząc się tak licznym uczestnictwem. Ministranci przygotowali opowiadanie o życiu św. Mikołaja.

Rozdawanie paczek dzieci przeżywały bardzo różnie, od odważnego pociągania Mikołaja za brodę, a na strachu i płaczu skończywszy!

Do dyspozycji rodziców i opiekunów czynny był bufet. Dla wszystkich ciasto i paczki! Tombola z główną wygraną: książka "Przekroczyć próg nadziei", modlitewniki "polsko-francuskie" i inne niespodzianki. W rodzinnej atmosferze spotkanie ze św. Mikołajem 10.12.1994 przeciągnęło się do późnego wieczora.

*Wdzięczne katechetki
Stanisława i Anna.*

50. ROCZNICA WYZWOLENIA OBOZU W OŚWIĘCIMIU KOMUNIKAT KANCELARII PREZYDENTA RP

27 stycznia 1995 roku w Oświęcimiu-Brzezince odbędą się Centralne Obchody 50-lecia wyzwolenia Obozu Zagłady, nad którymi patronat objął Prezydent RP Lech Wałęsa. Międzynarodowy Komitet Oświęcimski zaprosił Laureatów Pokojowej Nagrody Nobla, zaś Prezydent RP - Głowy Państw Narodów, które więzione były w Auschwitz-Birkenau.

Ponieważ Państwowemu Muzeum w Oświęcimiu nie są znane aktualne adresy byłych więźniów KL Auschwitz-Birkenau,

proszę byłych Więźniów Obozu o zwracanie się do prof. Bohdana Rymaszewskiego, szefa Biura Organizacyjnego Obchodów, a zarazem Sekretarza Generalnego Międzynarodowej Rady Państwowego Muzeum w Oświęcimiu. Adres: Ministerstwo Kultury i Sztuki, 00-071 Warszawa, ul. Krakowskie Przedmieście 15/17, tel./fax: 26.88.30. Pologne.

Udzieli on Państwu informacji na temat obchodów i ich programu.

Nikt z Byłych Więźniów KL Auschwitz-Birkenau nie powinien czuć się pominięty. Prosimy jeszcze raz o zgłoszenia i jednocześnie informujemy, że tym Więźniom, którzy nie korzystają z ulg, będzie przysługiwać 50% zniżka na kolejach. Stosowne zaświadczenia wydawać będzie Biuro Organizacyjne.

Jednocześnie informuję, że wojewoda bielski uruchomi specjalne wahadłowe, bezpłatne autobusy na linii Bielsko-Biała - Oświęcim - Brzezinka.

*Andrzej ZAKRZEWSKI
Sekr. Komitetu Honorowego Obchodów
Szef Biura Obsługi Polit. Prezydenta*

LOURDES: DZIĘKCZYNNIE TE DEUM - SIOSTRY IRENY

"Błogosław duszo moja Pana
i nie zapominaj o wszystkich Jego
dobrodziejstwach."
(Ps 102)

W pierwszą sobotę grudnia w Domu Polskiej Misji Katolickiej w Lourdes Siostra Maria Irena, nazaretanka wyśpiewała dziękczynne TE DEUM za złoty Jubileusz - 50-lecia swego życia zakonnego w Zgromadzeniu Sióstr Najświętszej Rodziny z Nazaretu.

Każdy, kto choć raz był w Domu Polskim w Lourdes, pamięta dobrze osobę uśmiechniętej i niestrudzonej Siostry Ireny, która właśnie tu, przed ośmiu laty, stanęła u początku tego Domu Pielgrzyma na prośbę Rektora Polskiej Misji Katolickiej Ks. Prałata Stanisława Jeża, by wraz z kilkoma innymi siostrami (dziś jest ich sześć) przyjąć pierwszych pielgrzymów-Rodaków z Ojczyzny i z Emigracji. A początki tu nie były łatwe - "dziś wiem, że trzeba było podjąć się tego trudu - mówi Siostra Irena - był to bowiem wyraźny znak, dany przez Matkę Bożą w tamtych latach i za to dziękujemy Bogu, że powiedziałyśmy TAK Nazaretańskie, zgadzając się na tę posługę pielgrzymom".

Wszyscy goście, którzy tu zatrzymują się w "Bellevue" - Domu Polskim -

potwierdzają wyjątkowość położenia Domu i atmosferę tu panującą, prawdziwego ducha religijnego i polskiego.

Siostra Irena - Maria Jastrzębska, wstąpiła do Nazaretu w ostatnim roku wojny, gdy rodzinna Warszawa dawała swe świadectwo męczeńskiej krwi. Po latach nowicjatu przybyła do Paryża, na studia na Sorbonie. Następnie pracuje w Rzymie i Albano. Wezwana do Anglii do Pitsford - pozostanie przez ponad dwadzieścia pięć lat wspaniałą profesorką i wychowawczynią młodzieży.

Po powrocie na kontynent i krótkim pobycie ponownie w Paryżu - stanie u początku Domu Polskiego w Lourdes.

Na Jej zaproszenie, by wyśpiewać dziękczynne TE DEUM przybyła Matka Generalna z Rzymu - oraz Siostry Przełożone z Domów w Polsce, z Anglii, Włoch i Francji.

Uroczystej Mszy św. w Kaplicy Domu "Bellevue" przewodniczył i wygłosił homilię - Rektor Polskiej Misji Katolickiej we Francji - Ksiądz Prałat Stanisław Jeż w otoczeniu Księży kapelanów - Księdza Prałata Witolda Kiedrowskiego z Paryża i miejscowego kapelana z Lourdes -

Księdza Józefa Musiała.

Szanowna Sostro Jubilatko - dziękując za wspaniałe świadectwo wiary, za każdy uśmiech i kubek wody, podany spragnionym pielgrzymom - przyłączamy się do Tego dziękczynienia przed Panem i Jego Matką Niepokalaną.

Za wszystko - Bóg zapłać!

Pielgrzym

HARNES: 70-LECIE STOWARZYSZENIA MĘŻÓW KATOLICKICH

Tegoroczny dzień św. Barbary 4 - grudnia 1994 w Parafii Polskiej w Harnes, miał szczególny charakter - bowiem miejscowe Stowarzyszenie pod wezwaniem Serca Jezusowego obchodziło 70 lat swego istnienia.

Z tej okazji Ks. Prałat Rajmund Ankierski, miejscowy proboszcz, odprawił uroczystą Mszę św. w intencji Stowarzyszenia - za chorych i zmarłych członków - w otoczeniu 5 sztandarów bratnich organizacji.

Po Mszy św. odbyło się spotkanie towarzyskie w sali parafialnej Frederic Chopin.

W tej uroczystości uczestniczył z ramienia Związku, Prezes Związku, Wiktor Borgus. W przemówieniu podziękował wszystkim członkom za ich wierną służbę Kościołowi i długoletnią pracę w Stowarzyszeniu.

"Jubileusz 70 lat życia - to już wielki okres i dojrzały wiek. Z wielką dumą w sercu wracamy myślami do tych dawnych chwil i do tych pierwszych pionierów życia Waszego Stowarzyszenia, którzy na pewno w trudniejszych okolicznościach życia, niż my jesteśmy, rozpoczęli wspólne życie bratnie, polskie i katolickie

w Stowarzyszeniu.

Wyrażamy Im za to naszą wdzięczność i pamięć, zwłaszcza Tym, którzy już od nas odeszli na wieczną służbę, w modlitewnej pamięci."

W imieniu Zarządu Mężów Katolickich pan Wiktor Borgus życzył Stowarzyszeniu długich lat istnienia, by doczekało setnej rocznicy.

Prezes Stowarzyszenia Leon Brembor, w swoim wystąpieniu, streścił 70 letnią działalność Stowarzyszenia, życzył każdemu dużo zdrowia, serdecznej przyjaźni. Następnie przy wspólnym obiedzie i zabawie wspomniano wspólnie przeżyte chwile i snuto projekty na przyszłość.

Wiktor BORGUS

ASSOCIATION "NAZARETH"

Kursy j. francuskiego dla początkujących i zaawansowanych
3 razy w tygodniu: poniedziałki, środy, piątki
od 19.30 - do 21.00.

NOWE GRUPY OD 9 STYCZNIA 1995

68 rue d'Assas (M^o: St. Placide, N-D des Champs).

Podróże do Polski

- * AMIGO - TOURIST - w niedzielę przejazdy autokarem do: Wrocławia, Opola, Katowic, Krakowa. Cena 370F; AR - 650F. Inf. i rez. Paryż tel.: 47.39.88.26 lub 43.88.06.98 codziennie (8.00-22.00). Zapraszamy!
- * BUS TOURISTIQUE SERVICE. Od wtorku do niedzieli - EKSPRESOWE MIKROBUSY: Zielona Góra, Wrocław, Kraków, Rzeszów, Kielce, Stalowa Wola, Łódź, Radom, Lublin. TEL.: 43.38.67.29.
- * JANTAR - biuro rezerwacji biletów autobusowych do licznych miejscowości w Polsce. Ceny zróżnicowane ze zniżkami. Informacje: od 8.00 do 23.00. Tel. 45.25.58.29
- * DO STALOWEJ WOLI I OKOLIC MIKROBUSEM co niedzielę. Tel. 46.27.64.22.
- * EUROEXPRESS - Polska południowa; Częstochowa, Warszawa. Znaczne zniżki. Tel. 48.48.64.59.; 48.42.58.97.; 45.25.58.29. (od 8.00 do 23.00).

Usługi

- * GARAGE - WARSZTAT NAPRAWY SAMOCHODÓW wszystkich typów: kontrola techniczna, sprzedaż samochodów używanych wszystkich typów, załatwianie formalności administracyjnych, przewóz samochodów na platformie do Polski, pomoc drogowa - dépanage (24/24). ZAKŁAD CZYNNY: od 8.00 do 22.00. Tel.: 48.47.20.74; Tel.: 09.13.31.93. (24/24).
- * PRZEPROWADZKI, SKUP ZBĘDNYCH PRZEDMIOTÓW. Tel. 39.98.87.85.
- * PORADY PRAWNE - Wiesław DYLAĞ przyjmuje na umówione spotkania Tel.: 40.58.16.84; Fax: 45.75.25.80.
- * RENOWACJE MIESZKAŃ - w zakresie elektryki, hydrauliki, malowania, tapetowania, stolarki, kładzenia filizów - prowadzi firma - sari "BJP". Ceny konkurencyjne. Tel. 43.88.06.98.
- * PRACE budowlano-remontowe oferuje firma POLBAT; TEL. 48.23.73.82.; FAX 60.37.05.76.
- * SIMEX AUTO GARAGE: UBEZPIECZA w "Allianz Via Assurances", na przewóz (8 dni) SAMOCHODY eksportowane do Polski i krajów wschodnich. Bezpśrednio u klienta. Paweł WIETRZYKOWSKI - T. 60.60.41.38.

Polska piekarnia

* POLSKA PIEKARNIA zaprasza codziennie (oprócz niedziel) od 6.30 do 21.00. Polskie pieczywo i ciastka. Przyjmujemy zamówienia na uroczystości rodzinne. 18, rue Vieille du Temple - 75004 Paris, tel.: 42.78.38.25. M^o St Paul lub Hotel de Ville.

Polskie wędliny

* MANOREK, producent polskich wędlin poleca swoje wyroby na targu w Les Lilas w Aulnay s/s Bois, Charente Le Pont oraz w Saint Denis i Argenteuil. Informacje tel. 39.93.42.00. (repondeur).

Prace

- * MURARZ wykwalifikowany poszukuje pracy. T. 48.57.66.72.

komfort

licencja polsko-francuska n°113 156 SE STW 94

550 F - 900 F

taryfy specjalne dla grup

Lyon - St Etienne - 77.93.10.07. ; fax. 74.96.30.63.

St Etienne LYON - 72.41.80.82. ; 74.96.31.29 ; METZ - 87.66.84.80.

DIJON - 80.47.00.95. ; ROANNE - 77.71.44.90. MINITEL 3615 POLINFO

Dijon Metz Wrocław Częstochowa Opolo Katowice Lublin Stalowa Wola

REGULARNE POŁĄCZENIA AUTOKAROWE DO POLSKI
PROONUJE LICENCJONOWANA FIRMA

KAROLINA Becker

TEL. (1) 60. 66. 21. 95.

PONIEDZIAŁKI - GODZ. 8:00: SZCZECIN, GDAŃSK, TCZEW

PONIEDZIAŁKI - GODZ. 10:00: WROCŁAW, KRAKÓW, RZESZÓW

SOBOTY - GODZ. 10:00: WROCŁAW, KRAKÓW, RZESZÓW

GWARANTUJEMY: DUŻY KOMFORT, SOLIDNOŚĆ, NIETYGÓROWANE CENY

od 1979 roku

* W A N O U C H K A *

RESTAURACJA POLSKA

Sélectionné par le guide Gault/Millau

28, rue la Vieuville otwarta we wszystkie wieczory od 19.30

(róg z ulicą Trois Frères) w niedziele na obiady (od 12.30)

75018 Paris zamknięte w środy

Metro: Abbesses tel. 42.57.36.15.

UWAGA - UWAGA - UWAGA

2 NOWE LINIE FRANCJA - POLSKA

PARIS - Lille - Szczecin - Koszalin -
- Słupsk - Gdynia - GDAŃSK.

PARIS - Lille - Kalisz - Piotrków Trybunalski -
- Radom - Puławy - Lublin - ZAMOŚĆ.

* * *

W DALSZYM CIĄGU LINIE

PARIS - Lille - Poznań - Konin - Łódź - WARSZAWA.

PARIS - Lille - Zielona Góra - Wrocław -
- Opole - Gliwice - Katowice - KRAKÓW.

WSZELKIE USŁUGI I INFORMACJE
OFERUJE PAŃSTWU NASZE BIURO
W PARYŻU - POD NOWYM ADRESEM

93 Rue de Maubeuge
Metro: Gare Du Nord
75010 PARIS
tel. 42.80.95.60

BILLY MONTIGNY tel.(16)21.20.22.75

LILLE tel.(16)20.92.05.05

KURSY JEZYKOWE W SZKOLE POLSKIEJ JEZYKI: FRANCUSKI, POLSKI, ANGIELSKI ZAPISY TELEFONICZNIE: 39.73.74.38.

Lekcje

- * LEKCJE JEZYKA FRANCUSKIEGO - Indywidualne i grupowe (5 osób) - przez profesora, specjalistę w nauczaniu j. francuskiego (dyplomy Sorbony). Tel. 44.24.05.66. Paryż XIII.
- * NAUKA J.FRANCUSKIEGO; TŁUMACZENIA; REDAGOWANIE pism urzędowych. Tłumacz przysięgły przy sądzie apelacyjnym w Wersalu. T. 39.16.39.21.
- * INDYWIDUALNE lekcje języka francuskiego. Tel.: 45.56.01.46.
- * NAUKA FRANCUSKIEGO - nauczycielka z dyplomem Sorbony. 70 F/godz. 40.02.06.02.
- * NAUCZAM J. FRANCUSKIEGO - TANIO. T.41.10.84.06.

Zakopane

- * WYNAJMUJĘ POKOJE, (wyżywienie)-27 b, HARENDA (19.48.165) 68.668

STANISŁAW BOCIANOWSKI

Doktor Praw UNIwersytetu M. KOPERNIKA w TORUNIU
Dr Prawa Międzynarodowego UNIwersytetu PARIS I

EKSPERT SĄDOWY

Tłumacz przysięgły przy Sądzie Apelacyjnym w Wersalu i Kasacyjnym w Paryżu
PRZYJMUJE: poniedziałki i wtorki, od 9.00 do 12.30 i od 14.00 do 18.00
czwartki, od 14.00 do 19.00
105 bis, bd de Grenelle - 75015 Paris
tel. 43.06.00.70.; 30.76.08.85.

KANCELARIA PRAWNA OLŚNICKI

TŁUMACZ wszelkich dokumentów urzędowych
i prywatnych PORADY PRAWNE

ZAŁATWIA: tłumaczenia urzędowe, papiery do ślubu i naturalizacji, pełnomocnictwa, adopcje, kontrakty notarialne, spadki, sprawy sądowe we Francji i w Polsce, sprowadzanie dokumentów i rodzin, formalności konsularne, itp.

ETUDE OLŚNICKI: Mile FAJANS

106, Rue Jouffroy - 75017 Paris - M^o Wagram. Tel. 47.63.88.91.

Przyjmuje: 9.00-12.00 i 14.00-19.00

DO POLSKI TYLKO Z POLKĄ!

POLKA

2, RUE DE MONDOVI
75001 PARIS - M° CONCORDE
Tel. 40.20.00.80

LICENCJONOWANE LINIE
LUKSUSOWYMI AUTOKARAMI

z: Paryża, Lens, Douai, Valenciennes,
Reims, Metz, Freyming-Merlebach

do: GDAŃSKA, WARSZAWY, RZESZOWA,
POZNANIA, KRAKOWA
I 40 INNYCH MIAST POLSKI

WYJAZDY: WTORKI, CZWARTKI, SOBOTY

W ZWIĄZKU Z OTWARCIEM NOWEJ AGENCJI
2, RUE MONDOVI, 75001 PARIS,

M°: CONCORDE, koło KOŚCIOŁA POLSKIEGO

SPECJALNE CENY DLA PIERWSZYCH 100 KLIENTÓW

NA PRZEJAZDY AUTOKAROWE,
PACZKI I PRZEKAZY PIENIĘŻNE

Biuro otwarte od poniedziałku do soboty
od 10.00 do 13.00 i od 14.00 do 18.00
w niedziele: od 10.00 do 14.00

Copernic

La Pologne en direct

PACZKI DO POLSKI:

WYJAZDY W KAŻDY PONIEDZIAŁEK
DOSTAWA DO RĄK WŁASNYCH ODBIORCY
ODBIÓR PACZEK Z DOMU: PARYŻ I OKOLICA
TEL.: 40. 09. 03. 43.

SPRZEDAŻ BILETÓW NA AUTOKAR DO POLSKI

COPERNIC

6, Rue des Immeubles Industriels
75011 Paris - tel. 40.09.03.43 M° NATION
biuro otwarte: 10.00 - 18.00, również w soboty i niedziele.

DOMY POLSKIEJ MISJI KATOLICKIEJ WE FRANCJI ZAPRASZAJĄ:

DO LOURDES - "Bellevue", Route de Bartres, 85100 Lourdes;
tel.(33) 62.94.91.82; fax.(33) 62.42.08.75
DO LA FERTE SOUS JOUARRE (60 km. od Paryża; 15 km
od Eurodisneyland) - 31, rue d'Hugny, 77260 La Ferté sous Jouarre;
tel.(33.1) 60.22.03.76; fax. 60.22.02.23.

*Informacji udziela również sekretariat P.M.K. w Paryżu
- 263bis, rue St Honoré; Tel.(33.1) 42.60.07.69.*

JASEŁKA U ŚW. KAZIMIERZA

ODBĘDĄ SIĘ 15 i 22 STYCZNIA 1995 R.,
W NIEDZIELĘ, O GODZ. 15.30
119, RUE CHEVALERET, 75013 PARIS
M°: Chevaleret; Tel. 45.83.55.26.

SERDECZNIE ZAPRASZAJĄ
SIOSTRY I MALI ARTYŃCI
PACZKI I LOTERIA JAK CO ROKU

NUMER ZŁOŻONY DO DRUKU: 3 I 1995

OFIARY NA: TYDZIEŃ MIŁOSIERDZIA:

O. KRZYSZTOF SZYMECKI O.F.M. - LIMOGES	50 F
WINCENTY GONDA	350 F
MARIA MARCINKOWSKA	150 F
ALOYS KOŚCIELSKI	300 F
CHRISTINE POLI	100 F
WINCENTY BANKA	300 F
ETIENNE LEWANDOWSKI	200 F

Ofiarodawcom serdeczne: "Bóg zapłać"

Dalsze ofiary prosimy przesyłać pod adres:
Mission Catholique Polonaise
263 bis, rue St Honoré, 75001 PARIS
wplatając na: CCP 1268-75 N PARIS
lub czekiem i zaznaczając:
"Na Tydzień Miłosierdzia"

BIURO PORAD I TŁUMACZEŃ

W.A. KOCZOROWSKI

Ekspert Sądowy Tłumacz Przysięgły
przy Sądzie Apelacyjnym w Wersalu
90, Rue Anatole France
92290 Chatenay Malabry - Tel. 46.60.45.51.
lub

4, Villa Juge - 75015 Paris
Tel. 40.59.42.71 - Fax 40.59.83.62.

Formalności prawno-administracyjne, notarialne,
asystowanie w sądach i urzędach, redagowanie
aktów, podań, pism, tłumaczenia urzędowe.

PRENUMERATA (ABONNEMENT)

GŁOS KATOLICKI - LA VOIX CATHOLIQUE
263 bis, rue Saint Honoré
75001 PARIS
tel: 40.15.08.23

- Odnowienie abon. (renouvellement)
 Rok 280FrS
 Pół roku 150FrS
 Przyjaciele G.K. 350FrS

NAZWISKO:.....

IMIĘ:.....

ADRES:.....

TEL:.....

- Czekiem
 CCP (CCP 12777 08 U PARIS)
 Gotówką
 Przekazem pocztowym

GŁOS KATOLICKI VOIX CATHOLIQUE TYGODNIK POLSKIEJ EMIGRACJI

Wydawca:
Polska Misja Katolicka we Francji

Adres Redakcji:
263bis, rue St Honoré - 75001 PARIS
Tel: (1)40.15.08.23 - Fax: (1)40.15.09.64
CCP 12777 08 U

Dyrektor publikacji:
Ks. Rektor Stanisław Jez
Redaktor:
Ks. dr Wacław Szubert

Zespół:
br. Władysław Szyrakiewicz, Paweł Osikowski
Materiałów nie zamówionych redakcja nie zwraca.
Redakcja zastrzega sobie prawo dokonywania skrótów.
Redakcja nie odpowiada za treść ogłoszeń.

Druk:
INDICA
27, Rue des Gros-Gres - 92700 Colombes
tel. (1) 47 82 32 32

Warunki prenumeraty:
Francja: pół roku - 150 F, rok - 280 F
CCP 12 777 08 U Paris
Belgia: pół roku - 950 FB, rok - 1800 FB
P. Bronisław Dejneka - Rue Jourdan 80
1080 Bruxelles - CCP 000-1637856-11
Niemcy: pół roku - 50 DM, rok - 95 DM
Commerzbank Hannover, BLZ 250 400 66
Głos Katolicki, Konto N° 7911 77900

COMMISSION PARITAIRE N° 60593

ZASTĘPCZE OJCZYZNY I PÓLEMIGRANCI

Cichaczem prawie, mijają, niezbyt atrakcyjne kombatancko, smętne rocznice stopniowego "wyzwalania" ziem polskich spod hitlerowskiej okupacji. Dokładnie 50 lat temu, 17 i 18 stycznia, sowieckie wojska zajmowały kolejno ruiny powstańczej Warszawy i Kraków. Naturalną radość ludności z klęski śmiertelnego, niemieckiego wroga tłumilo przeczucie sojuszniczej zdrady i nadciągającego, nie zawinionego, zniewolenia. Sytuacja była tragicznie dwuznaczna, bo oswobodzenie i koniec wojny obłudnie "ofiarowywali" Polakom nowi okupanci. Tymczasem to ich dzieci-żołnierze umierali tutaj, nie mogąc liczyć nawet na pamięć i wdzięczność, bo ...byli zapowiedzią przyszłych zbrodni. Jednocześnie, w tym samym czasie tysiące polskich żołnierzy, umierających z dala, na wszystkich frontach tej wojny, za prawdziwą wolność innych narodów i własną ojczyznę, prawa do niej miało być pozbawionych na

zawsze. Musieli przyłgnąć do zastępczych, nieprzychylnych im ojczyzn w zgorzknieniu ale i nadziei. Ojczyzna, ta prawdziwa, tkwiła jednak w nich, bo ją pamiętali, bo ona ich właśnie potrzebowała, bo na zawsze pozostała ich świętym obowiązkiem.

Jak przez dziesięciolecia zaborów, niewoli i później, aż do 1990 roku, z małym antraktem na II Rzeczpospolitą, Polacy "od zawsze" zmuszeni byli lub sami się skazywali, na szukanie zastępczej ojczyzny, na jakiś rodzaj emigracji, choćby takiej wewnętrznej, w głąb samych siebie. Nie było to z pewnością tylko naszym, "narodu wybranego" udziałem. Na przestrzeni imperiów, towarzyszyli nam przecież w niewoli i inni wygnańcy, pozbawiani usilnie własnej tożsamości i ziemi. I dzisiaj rozpaczliwe poszukiwanie zastępczego domu, własnej "małej" ojczyzny jest zajęciem wcale nie małej liczby nacji. Ale jednak, powszechność polskiego, tułaczego doświadczenia, wewnętrznego rozdarcia, pozwala na snucie... gorzkich refleksji. Dlaczego akurat dzisiaj? Może okrągła, 50. rocznica, przymykająca rozrachunki z genezą półniewoli powojennej, może nowy rok, rozpoczęty przy akompaniowaniu dziwnej "wojny" w Czeczenii, może pięcioletni dystans od początku polskiej, wiotkiej wolności, prowokują do pytań o sens tkwienia w zastępczych ojczyznach, na etatach półemigrantów, kiedy ojczyzna jest tam. Czy jeszcze tam jest? Bo czymże pozostaje ojczyzna, po

latach wygnania lub ucieczki? Po rzeczywistym cierpieniu rozłąki i udawanych, a bohaterskich samousprawiedliwieniach? Rzecz wymaga jasnych (dla samego siebie) wyborów. Bo, jak długo można żyć w prowizorce przybranej, zastępczej ojczyzny? Bo jeżeli, zwyczajnie, ojczyzna jest tylko nazwą "ojcowizny", miejscem, skąd pochodzi ojciec, to jej granice szybko zanikają, wraz z "zagładą" języka, w drugim, no trzecim, pokoleniu na emigracji. I koniec i nic więcej! Czasami jeszcze, zanim wnuki nie zaczną szwargotać w obcym, niezrozumiałym języku i mentalności, "zastępczą ojczyznę" pozostanie dom, rodzina z kołędą i wspomnieniami Warszawy. Więc, może wcale nie warto miotać się i podniecać śmiesznym krajem nad Wisłą. Może przynajmniej naszych "europejskich", urodzonych w Londynie lub Paryżu, milusińskich należy odizolować i uchronić przed polskim piekielkiem i językiem? Niech będą dobrymi Niemcami, lub Belgami, teraz, kiedy ojczyznę można sobie wybrać. Tylko, że cholera, ojczyzna to taki nieprzymusowy a obowiązek, może właśnie wobec własnego ojca, czy jakiegoś dziadka i ich marzeń. A przecież zapierając się ich, sami przestajemy istnieć. A dla nich jeszcze ojczyzna była patriotyczną służbą, była nadrzędnym imperatywem. Miejsce dla emigrantów zaczyna się zastraszająco kurczyć. I może trzeba będzie wracać lub zmienić ojczyznę?

Paweł OSIKOWSKI

POLSKA-FRANCJA ŚWIAT

Rosja carów podbiła górzystą, muzułmańską Czeczenię, po długich i krwawych dziesięcioleciach walk, w XIX wieku. Po kapitulacji w 1859 roku, bardzo wielu Czeczeńców musiało wyemigrować, przede wszystkim do Armenii. W 1918 roku, Czeczenię i sąsiednią Inguszię zajęli sowieci. W roku 1936, po scaleniu, oba terytoria wcielone zostały oficjalnie do Federacji Rosyjskiej.

W roku 1991, po rozpadzie ZSRR, na czele Czeczenii stanął generał Dżohar Dudajew, którego ambicją jest wywalczenie suwerenności dla całego północnego Zakaukazia.

Dudajew, urodzony w 1944 roku, 13 pierwszych lat swego życia spędził w Kazachstanie, dokąd Stalin deportował setki tysięcy jego rodaków. W latach 1987-90, już jako generał, dowodził bazą strategicznych bombowców w Estonii. W 1991 roku powrócił do Czeczenii i został wybrany jej prezydentem. Mówi się o nim, że jego patriotyzm graniczy z

fanatyzmem, że on sam opiera się na lokalnej mafii i że jego polityka przyczyniła się do ekonomicznego zubożenia ludności. Faktem jest, że poziom życia w Czeczenii jest niższy, niż w innych republikach Federacji Rosyjskiej, że poziom bezrobocia sięga tam 40%, że wielu Czeczeńców posiada jednak wielkie bogactwo - jest nim ropa naftowa. Gdyby mogła nim swobodnie dysponować, prawdopodobnie szybko stałaby się bardzo zamożna. Rosja nie chce jednak na to pozwolić. Nie chce też zezwolić małej republice na samodzielność. Już w 1991 roku, wysłała przeciwko niej swą armię. Pod naciskiem rosyjskiego parlamentu musiała ją jednakże szybko wycofać. W tym roku, miejscowa, prorosyjska opozycja, wspomaganą przez Moskwę, ponownie podniosła głowę. A 9 grudnia, prezydent Borys Jelcyn wydał dekret, nakazujący wojsku i ministerstwu spraw wewnętrznych użyć "wszystkich koniecznych środków dla przywrócenia porządku w Czeczenii". 18 grudnia rozpoczęła się interwencja wojskowa. Z punktu widzenia politycznego, Jelcynowi, który obawia się, że Federacja Rosyjska rozpadnie się tak, jak rozpadł się

Związek Radziecki, chodzi o ratowanie imperium. Czeczeńcy, którzy są spadkobiercami długiej tradycji oporu i walki z przemocą, najpierw carów, a potem sowiektów, mogą przecież zarazić sąsiednie narody - Inguszków, Osetyńców i Tatarów. Pozwolenie na to, równa się zezwoleniu na rozpad federacji. Taka jest imperialna logika rosyjska, nie uwzględniająca podpisanych przecież także przez Moskwę konwencji KBWE, zgodnie z którymi, żaden kraj nie ma prawa używać wojska przeciwko swym mniejszościom narodowym.

Zastanawiające jest też coś innego. Oficjalnie wysłano do Czeczenii 40 tys. rosyjskich żołnierzy. W istocie ma ich tam być 170 tys.

Prasa rosyjska codziennie podaje wiadomości o oficerach i żołnierzach, odmawiających strzelania do ludności cywilnej, pisze o czołgach, okopujących się w miejscach i młodych narkotyzujących się żołnierzach. Jak się wydaje, wojsko rosyjskie ma zbyt żywo w pamięci wojnę w Afganistanie i nie chce powtórki tego piekła.

Anna RZECZYCKA-DYNDAL